

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

utgave 16, årgang 79

www.universitas.no

Torsdag 14.august 2025

– Erasmus
Montanus har
blitt en
samfunnsfiende

Kommentar s. 2-3

Faddersjefenes tips:

**BRUK STIPENDET PÅ
ØSTERS, IKKE PENSUM**

s. 13

MOTFEST MOT ØYA:

– Det som boikottes
kan, boikottes skal

Kultur s. 14

VÆRT LENKET FAST I HELE SOMMER:

**-Jeg har ingen
returbillett**

TAKK FOR AT DU BIDRAR!

Din støtte over semesteravgiften bidrar til å sikre
retten til høyere utdanning for studenter verden over.

SAIH | Studentenes og Akademikernes
Internasjonale Hjelpesfond

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Idun Kjøl Wiig**
idun.wiig@gmail.com 974 17 414

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

Fotosjef: **Adrian Heggem Misfjord**

Desksjef: **Ida Fjeld**

Nettredaktør: **Oscar Alexander Undahl**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Sondre Kløvfjell**

Deskjournalist: **Freyja Eikrem Ims**

Korrektursjef: **Selma Flood**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: **Moltke Moes vei 33**

Post: **Boks 3 Blindern, 0313 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Nettside: **www.universitas.no**

Leder

Et mattestykke fra helvete

Idun Kjøl Wiig, ansvarlig redaktør

Så var det den tiden på året igjen. Nyutsprungne studenter samles i hovedstaden med ny giv, entusiasme og håp for framtida. Sola skinner, ølen er iskald og stemningen er god i byen. *What's not to love?* Åja, vent. Når studentene skal hjem fra ablegøyene i fadderuka, befinner de seg nemlig i en liten knipe. De har ikke noen hjem å gå til. Dette er ikke akkurat *breaking news*. Universitas og andre medier har skrevet om studentboligkrisen ved hver semesterstart i årevis. Det er ikke fordi vi ikke har noe annet å skrive om, men det er fordi tilstanden ikke endrer seg. Akkurat nå står 6000 studenter i boligkø i Oslo. En av dem møter vi i dagens avis: Daniel Østerberg Haakseth bor for tiden på gulvet til en kompis på Kring-sjø studentby, etter å ha ventet på SiO-bolig i seks måneder. Byrådet i Oslo vil løse problemet ved å legge ut studentboliger på anbud,

slik at private aktører kan spise seg inn på markedet. Allerede finnes for eksempel Campus Living, som byråd for byutvikling fra Høyre, James Stove Lorentzen, mener er et godt tilskudd til studentboligmarkedet. Selskapet eies av blant annet Union eiendoms kapital AS, hvor eier Lars Even Moe ble registrert med en formue på 71,2 mil-

dekket studielånet 90 prosent av utgiftene til en student i Oslo som bodde med to andre. I 2024 dekket den kun 75 prosent. Det betyr at det i praksis er umulig for oslostuderenter å gjøre det de nettopp er her for å gjøre: studere. Noen studenter har så mye som fire deltidsjobber for å få det hele til å gå rundt, skriver VG.

Studentindeksen for 2025 viser at etter månedlige utgifter sitter studenter i Oslo igjen med 2950 kroner til å bruke på leie. Et kjapt søk på Finn.no viser at hovedstadsstudentene da kun har råd til å leie

Høyrebyrådet vil ofre studentøkonomien på millionærenes alter

Dermed er det ikke fremmed å konkludere med at høyrebyrådet vil ofre studentøkonomien på millionærenes alter. Og som vi vet, står det ikke så bra til med studenters lommebok for tiden, til tross for at studiestøtta har økt noe. En ny undersøkelse fra Akademikerne viser nemlig at studenter har rekorddårlig råd. I 2002

lionser kroner i 2019. Dermed er det ikke fremmed å konkludere med at høyrebyrådet vil ofre studentøkonomien på millionærenes alter. Og som vi vet, står det ikke så bra til med studenters lommebok for tiden, til tross for at studiestøtta har økt noe. En ny undersøkelse fra Akademikerne viser nemlig at studenter har rekorddårlig råd. I 2002

Historiske skråblikk av Freyja «Feinschmecker» Ims

Arkivaren

Bli «garva» på 1, 2, 3!

Selv for 45 år siden var det like skremmende for nyklekka studenter å starte sin dansesreise på toppen av Blindern. Kanskje er det mer skremmende nå som en halvliter til «14,50 i pub'en» er uhørt, men 80-talls Universitas har fortsatt noen gode råd. Føler du for eksempel at alt pratet fra dine faddere svever høyt over hodet på deg? Frykt ikke, Universitas kan bekrefte at det bare handler om å «imponere litt med nylærte faguttrykk». Og selv hvor redd du er for å samtale, burde du først og fremst frykte hva som kan skje om man ikke åpner kjeften: «Det verserer historier om studenter som går i årevis uten å få kontakt med noen – og til slutt bryter sammen i ensomheten». Universitas, 27.08.1987

Ikke tiss på vektern

I 2003 gikk det hett for seg for tre førsteårsjuststudenter ved Universitetet i Oslo, som begikk hva datidens daglige leder for studentbaren Frokostkjellern kalte «sosialt selvmord». Etter en eksamensfest i «privat rett grunnfag» hadde tre studenter først forsøkt å tenne et bokbål, før en av de uvedkomne urinerte på en vekter. «Fra tid til annen blir våre vektere angrepet, men at noen har blitt tisset på har jeg aldri hørt om tidligere», meldte informasjonssjefen i Falck. Er dette kanskje et aldri så lite livsråd til alle dere ferske juststudenter om hva som bør unngås i fadderukas fanteffyll? Universitas, 20.08.2003

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plukattens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Høyres ideologiske spagat

Erasmus Montanus har gått fra sjarmtroll til samfunnsfiende. Likevel bør det være rom for å mene at høyere utdanning kan forbedres.

Tullestudier

Peder Nyeggen,
journalist i Universitas

I Ludvig Holbergs *Erasmus Montanus* lar hjembyggingene i Bjerget seg virkelig imponere etter tittelpersonen kommer hjem fra studiene i København. Montanus kan både snakke tullelatin, har en ny, fjong, tittel, og er i stand til å gjøre sin stakkars mor til en sten ved hjelp av en falsk logisk slutning (En sten kan ikke flyve; Morlille kan ikke flyve; Ergo er morlille en sten). Folk er slagne av misunnelse og ærefrykt.

I dag hadde dette bare vært å glemme. Høyres Peter Frølich har denne sommeren avløst kommentatorfestival med et utspill om at vi utdanner oss til for mye tull her til lands. Han nevner blant annet studiene Sosial bærekraft, Kjønn, seksualitet og mangfold, Bærekraft og kultur, og Interkulturelle relasjoner som eksempler.

I et land som stuper på alt som finnes av produktivitets- og innovasjonsrangeringer er ikke lenger slike som Montanus noe en høyremann kan koste på seg å le av, men en samfunnsfiende.

Frølich etterlyser at studentene heller velger naturvitenskap, teknologi, ingeni-

ørfag og matematikk – som han mener vi faktisk har bruk for – eller finner seg noe mer arbeidslivsrelevant.

Men la meg begynne med arbeidslivsrelevans. Arbeidslivsrelevans er nettopp grunnen til at vi har havnet i dette baret i første omgang. Her kan vi skyldes på måten vi har valgt å organisere finansiering av

en rekke studenter denne våren på at kravene på masteren ved Stanford Business School er alt for lave, og at studiet er mest til for nettverksbygging og et fjongt vitnemål.

Står det til slik der, kan en spørre seg hvordan det står til ved handelshøyskoler i mer avsidesliggende steder som i Norge.

Men gjettt hva? Studiene her til lands er så arbeidslivsrelevante som du får det: Samtlige får jobb, og dét på flekken.

Arbeidslivsrelevans er i det hele tatt en uhyre dårlig målestokk for å bedømme studierelevans. Arbeidsgivere etterspør ikke bare bedriftsfaglige generalister med bred kunnskap. Et stort antall – herunder kommuner, departementer og private – ønsker seg kandidater som har kompetanse på blant annet mangfold og bærekraft.

Små universiteter med stor autonomi

lettere, for at studentene skal «komme seg gjennom» uten særlig motstand.

Og som Kristine Heier skriver i Morgenbladet, har unge som skal inn i studielivet få forutsetninger for å vite hva som er opp eller ned.

At studiene Frølich peker på oppstår er en naturlig konsekvens av at dagens høyere utdanningspolitikk fungerer slik den er ment å gjøre. Dét er igjen en konsekvens av at markedsprinsipper som kostnadseffektivitet, tilbud og etterspørsel har fått for stor innflytelse. Ideen er at universitetene skal regulere seg selv, og det med enkelte forhåndsdefinerte rammer.

Fagene Frølich på sin side etterlyser er kostbare og ressurskrevende å undervise og forske i, og er ikke noe vi kan forvente at vil prioriteres.

Studiene han vil ha flere av er slike som har store positive ringvirkninger som mer privatfinansiert forskning, nyskapende bransjer og flere arbeidsplasser. I tillegg nevner han sykepleiere og lærere, som iverretar kritiske samfunnsfunksjoner. Slikt bør oppta enhver sosialdemokrat som bryr seg om fremtidig velferd og skatteinntekter. Dét kan de fint gjøre uten å formulere seg like klønete.

Men et slikt prosjekt krever at Høyre svelger en hel del ideologiske kameler, og tilrettelegger for mindre marked og mer stat. I Holbergs verden er opp ned og ned opp, også her: Et knippe *woke* universitetsstudier kan tydeligvis riste markedet ut av selv den mest hardbarka høyremann.

debatt@universitas.no

Studiene her til lands er så arbeidslivsrelevante som du får det: Samtlige får jobb, og dét på flekken

høyere utdanning på her til lands.

I juni beskriver for eksempel Sondre Grindheim i K7 Bulletin, Norges handelshøyskoles studentavis, masterstudiet på høyskolen som utdanningsmessig *fast food*, hvor fokuset ligger på gode karakter og prestisje, snarere enn at studentene får reell fagkompetanse. Dette er et velkjent problem: I Stanfords studentavis klager

og for få ressurser til å satse på tyngre universitetsstudier ønsker naturligvis å høste fruktene. Billige studier som trekker studenter basert på hva som i øyeblikket er arbeidslivsrelevant, blir en finansieringskilde i seg selv. Og når vi finansierer universitetene og høyskolene slik at de får betalt for antall fullførte studiepoeng, har vi en oppskrift på studier som lages

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

NYHET

Jonas på topp

41 prosent av dem med mastergrad eller mer, mener Jonas Gahr Støre bør fortsette som statsminister. Dermed har oppslutningen økt til nesten det dobbelte siden i fjor – fra 24 til 41 prosent. Det skriver Akademikerne i en pressemelding denne uka. Samtidig har oppslutningen til Erna Solberg falt fra 32 prosent til 24 prosent i samme periode. Det viser tall fra Respons analyse. Sylvi Listhaug ligger på sju prosent. Ifølge undersøkelsen ligger oppslutningen til Arbeiderpartiet (Ap) på 25 prosent, altså får partiet sitt beste resultat siden

målingene startet i 2019. Høyre kommer på sin side ut med sitt nest dårligste resultat på 19,5 prosent. Undersøkelsen viser at Ap har styrket posisjonen sin når det kommer til saksområder som kunnskap, arbeidsliv og helse, men det er fremdeles flest som mener at Høyre har den beste kunnskapspolitikken. Der klima og miljø siden 2019 har vært den viktigste saken for høytutdannede, trumfer økonomi- og skattepolitikk i år. Undersøkelsen ble gjennomført i juli, og 1036 personer deltok. Når det gjelder studenter, viser målinger fra Sentio Research at de ønsker Jens Stoltenberg som statsminister, selv om Fremskrittspartiet er det største partiet blant dem.

ALA

Vi kjem aldri til å aks

ULOVLEG: Aksjonist Eri Melhus var blant aksjonistane som blei henta av politiet utanfor gruva.

FOTO: RASMUS BERG

Aktivistar frå heile landet har reist til Repparfjorden i Finnmark for å stanse det dei meiner er eit av dei mest alvorlege miljøinngrepa i norsk historie. Ordførar seier alle ledd har godkjent drifta.

Aktivism

Tekst Nils Jakob Bakke Nydal

– Vi er her fordi gruveselskapet Nussir planlegg å sprengje seg inn i fjellet og dumpe 30 millionar tonn gruveavfall rett i Repparfjorden, seier Helene Smit.

Sidan 15. juni har ho budd i protestleiren ved fjordkanten. Returbillett har ho ikkje.

– Dette har vore ein kamp i over tjue år. Miljøorganisasjonar, sjøsamiske foreiningar og lokalbefolkninga har stått saman. Det har vore eit naturleg samarbeid.

Likskap med Førdefjorden

Repparfjorden er ikkje berre ein vakker fjordarm i Hammerfest kommune. Ho er ein nasjonal laksefjord, med ei av dei viktigaste lakseelvane i fylket. Her finst gyteområde for kysttorsk i Nord-

Noreg, sjøaure og villaks.

– Dette er ikkje plassar ein kan gamble med, seier Smit.

– Det som skal sleppast ut, inneheld kopar som kan skade livet i fjorden og forringe vasskvaliteten i generasjonar.

Ho trekk parallellar til Førdefjorden, der det òg har vore kamp mot sjødeponi.

– Likskapene er mange. Men her kan vi faktisk stanse det politisk.

Fjerna av politiet

I løpet av sommaren har rundt 90 personar budd i leiren. Over 500 har vore innom for å vise støtte, frå heile landet og utanlands.

– Dei første dagane sat vi i lavvo framfor inngangen til området der dei skal bygge tunnelen. Etter

at dei sperra oss ute, måtte vi oppskalere, fortel Smit.

28. juli tok dei med felleslavvo, utedo og alt dei trong, og gjekk inn på sjølve anleggsområdet.

– Politiet fjerna oss to dagar seinare. Det var siste aksjonen så langt. Men fleire her er villige til å risikere fengsel for å stanse prosjektet, seier Smit.

Uforsvarleg i det grøne skiftet

Utsleppsløyvet går ut i januar. Det gir aktivistane håp.

– Venstre, Kristelig Folkeparti, Miljøpartiet De Grønne og Sosialistisk Venstreparti har alle sagt nei til sjødeponi, seier Smit.

– Vi har fleire politikarar som er villige til å handle.

Men ho er kritisk til dei som framleis forsvarar prosjektet.

– Kvifor kjempe for noko som kan ødeleggje fiskeri, reindrift og anna næring? Det er hykleri å snakke om å verne reindriften, men samstundes støtte Nussir.

For Smit handlar dette òg om kva slags ressursbruk som er for-

Gruvedrifta her er godkjend gjennom alle ledd

Terje Rogde, ordførar i Hammerfest

svarleg i det grøne skiftet.

– Europa skrik etter mineral, men vi må vite kvar grensa går. Kopar kan hentast frå urban mining – gamle avfallshaugar og re-

For dum til doktorgrad

I et forskningsprosjekt ved Universitetet i Agder har 106 stipendiater fortalt om hvorfor de har sett seg nødt til å bytte veileder. Trakassering, samt autoritær og nedlatende kommunikasjon, blir beskrevet som noen av de vanligste årsakene, for ikke å glemme maktmisbruk. Alle stipendiatene som er med i prosjektet har

selv tatt initiativ til å bytte, og underveis i prosessen har mange slitt med søvnløshet, depresjon og angst. Noen har til og med utviklet kroniske helseplager. Førstelektor ved Universitetet i Agder (UiA), Johan Kristian Andreasen, forteller til Khrono at mange av stipendiatene har opplevd å stå alene og med manglende støtte fra ledere når de vil bytte veileder.

«Jeg fikk høre at jeg var for dum til å ta en doktorgrad. Du er ubrukkelig. Det er ingen her som liker deg» forteller en stipendiat. En annen fikk høre at hen var ordblind, mens en tredje måtte ha vitner til stede i all

kommunikasjon med veileder. En fjerde ble ignorert av veilederen i flere måneder, og femtemann, som var fra et annet land, ble truet med hjemsendelse hvis hen ikke fulgte veilederens ordre. Ikke alle har like ekstreme erfaringer, påpeker Andreasen. Likevel: Kanskje det er på tide at disse veilederne blir opplært i noe god gammeldags pedagogikk?

ALA

septere sjødeponi

FOREBUING: Det krev ein heil del logistikk for å drive aksjonisme. Isak Gregers Eriksen og Maya Elizabeth Hætta var med på å sette alt i hop.

FOTO: DANIELLE DA SILVA

sirkulering. Vi må bruke det vi allerede har, ikkje øydeleggje fjordar. Ho meiner argumentet om «det grøne skiftet» blir misbrukt: – Det er ikkje grønt å øydeleggje fjordar og truge urfolks levebrød. Det er same gamle historie.

Ordførar: – Kan skade demokratiet

– Vi forholdt oss til Klima- og miljødepartementet. Kommunen er ikkje eigar eller part i prosjektet, men vi må respektere dei prosessane som er gjennomførte, seier Hammerfest-ordførar Terje Rogde (H).

Han minner om at Nussir-prosjektet har fått alle nødvendige løyve gjennom ordinære prosessar:

– Gruvedrifta her er godkjend gjennom alle ledd. I eit demokrati må vi respektere det.

Ifølgje Rogde kan ingen vere hundre prosent sikre på korleis prosjektet vil slå ut på lang sikt.

Det er hykleri å snakke om å verne reindrifta, men samstundes støtte Nussir

Helene Smit, Natur og Ungdom

– Det kan vere at gruvedrifta får konsekvensar vi ikkje ser no, men det kan òg vere at det går bra. Det som er sikkert, er at løyvet er gyldig, og at prosjektet har gått gjennom dei prosessane lova krev, seier han.

Rogde er tydeleg kritisk til dei politiske partia som ønskjer å stoppe prosjektet no.

– MDG, SV og Raudt seier dei vil stanse dette. Men å bruke saka i ein valkamp synest eg er forkas-

teleg. Det kan skade demokratiet kraftig og svekke tilliten til at politiske vedtak faktisk står seg, seier han.

Ulovleg i Førde

Midt i denne striden kom ei nyheit som fleire i Repparfjordleiren tolkar som eit vendepunkt: Borgarting lagmannsrett har slått fast at dumping av gruveavfall i Førdefjorden er ulovleg.

Ifølgje NTB fekk Naturvernforbundet og Natur og Ungdom fullt medhald i at regjeringas tillatingar til dumping – frå 2016 og 2022 – er i strid med vanndirektivet og vannforskrifta. Dommen gjer vedtaka ugyldige på alle punkt.

– Heilt fantastisk! Dette er ein stor siger for fjorden, fisken og folket, og denne dommen vil òg hindre forureining av andre fjordar, seier Sigrid Hoddevik Losnegård, leiar i Natur og Ungdom, til NTB.

Truls Gulowsen i Naturvernforbundet kallar det «historisk»:

– Løyvet til gravedumping i Førdefjorden skulle aldri vore gitt. Vi forventar no at staten trekkjer tilbake løyva, seier han.

SVs Lars Haltbrekken meiner dommen må få følgjer:

– No må regjeringa stanse rase-ringa av fjorden umiddelbart – og stanse gruveverksemda i Repparfjord, seier han.

Symbolkamp

For Smit er Repparfjord-saka nett-opp det: ein symbolkamp som no har fått vind i segla.

– Det er interessant korleis dei forskjellige fjordane i landet blir behandla. I Oslofjorden kjem det no meir tiltak, medan her skjer det inga endring, seier Smit og legg til: –Eg har inga returbillett.

Opplevde atombomben i Nagasaki: – Verden må ikke glemme

HIBAKUSHA: I en verden full av konflikt, atomtrusler og frykt er det mye å lære av hibakushaene og deres vitnesbyrd.

80 år etter atombomben falt over Nagasaki deler fortsatt Masako Wada hennes erfaringer, og vier livet sitt til kampen mot atomvåpen.

Atomvåpen

Tekst Edvin August Velle
Foto Samuel Mazzoli

Den 6. august 1945 ble atomvåpen brukt i krig for første

og eneste gang i historien. Nå, 80 år senere, markerte Masako Wada, medlem av organisasjonen Nihon Hidankyo og levende vitne, dagen sammen med Nobels fredssenter. Nihon Hidankyo vant fredsprisen for sin innsats for en atomvåpenfri

verden, og for å vitne om hvorfor de aldri må brukes igjen.

Gruppen består av og representerer *hibakusha* – overlevende etter atombombene i Hiroshima og Nagasaki. De arbeider gjennom å blant annet dele sine egne erfaringer og synspunkter, og nettopp denne oppgaven var det fredsaktivisten tok med seg hit.

For selv om hun kun var ett år og 10 måneder da bomben falt over Nagasaki, og derfor ikke husker noe fra selve dagen selv,

deler Wada sin mors sterke historie. Hun var 24 år den skjebnesvangre dagen.

– Historiene våre skal ikke vekke sympati, men heller empati. De skal skape engasjement og sørge for at verden ikke glemmer de enorme ødeleggelsene atomvåpen innebærer, understreker Wada.

Brutale år

I løpet av vitnesbyrdet til Wada på Sentralen i Oslo får vi beskrevet selve dagen, tiden etter de enorme ødeleggelsene, de brennende kroppene, moren som var inn og ut av sykehuset 28 ganger med kreft og andre sykdommer, og hennes egen skjørhet som

70 år med optimisme

I likhet med Japan har Norge signert ikkespredningsavtalen (NPT), som innebærer å hindre spredning av atomvåpen til nye land. Men Norge har ikke signert traktaten om forbud mot atomvåpen (TPNW) grunnet medlemskapet vårt i NATO, noe Wada stiller seg svært kritisk til. Samtidig rustet flere land kraftig opp militært, og bare i 2024 investerte de ni atomvåpenstatene over 100 milliarder amerikanske dollar i atomvåpen. Fredsprisvinneren kaller dagens situasjon en kald krig, og mener det er økt fare for bruk av atomvåpen.

– Vi fikk tårer i øynene da Pu-

Historiene våre skal ikke vekke sympati, men heller empati

Masako Wada

gjorde at hun ikke klarte å gå på skolen som tenåring.

Wada gjør det klart hvordan krigsarr, eller atomvåpens etterdønninger, preger kroppene og gjennomsyrrer samfunnet i mange tiår etter. For utenom alle de drepte (minst 214 000), døde mange i ettertid av sykdommer, og flere opplevde alvorlig diskriminering. Det var mye uvitenhet rundt radioaktivitet, og mange fryktet at de berørte var smittsomme.

Hun har samlet sin historie gjennom samtaler med moren over flere år, og forteller hvordan moren reagerte på beretningene

tin truet med atomvåpen, forteller Wada, og legger til:

– Jeg forstår ikke hvorfor de ønsker å bruke atomvåpen. Hva ønsker man å få til med noe sånt?

– Er du optimistisk for fremtiden?

– Vi har vært optimistiske i 70 år, konstaterer Wada.

Fredsaktivisten poengterer likevel at mye av problemet med fredsarbeid er at det i stor grad er basert på frivillighetsarbeid, noe som gjør kampen mye vanskeligere. Det var derfor til stor hjelp da organisasjonen vant fredsprisen i 2024.

Vi har vært optimistiske i 70 år

Masako Wada

Wada viste henne før hun døde.

– Hun virket misfornøyd og ropte ut: Det var jo ikke slik det var! Jeg tror nok det er fordi hun følte at intet ord eller uttrykk kunne beskrive de helvetesaktige scenene hun hadde opplevd, formidler Wada alvorlig.

Andre overlevende, hibakushaer, føler nok på mye av det samme, ifølge Wada. Hun er bekymra for at den unge generasjonen glemmer, og slik ikke forstår hva atomvåpen er og innebærer. Samtidig er snittalderen på hibakushaene nå 86, noe som betyr at de i nær fremtid vil være borte. Derfor vier Wada sine siste år til videreformidling av og for budskapet.

Nå er det vår generasjon som må finne ut hvordan vi vil føre kampen videre, ifølge Wada. Men hun påpeker det bare er gjennom å kjenne historien og forstå de enorme humanitære konsekvensene, at vi kan finne engasjementet og drivkraften som trengs for å skape endring.

– Ikke bare for ett lands skyld, men for alles.

OPTIMISTISK: Arkitekturstudent Simen Skogstad har troa på et bedre jobbmarked fremover.

To år med jobbtørke

Nyutdannede arkitekturstudenter går et tøft jobbmarked i møte. Blant dem som merker utfordringene er Fanny Wiese og Simen Skogstad. De peker på praksisplass som en del av løsningen.

Arkitekturstudier

Tekst Emma Skjelten Daasvatn
Foto Kasper Holgersen

Mange nyutdannede arkitekturstudenter opplever jobbtørke, med en bransje rammet av nedbemanning, permitteringer og krise i nyboligmarkedet. En av

dem er Fanny Wiese.

– For øyeblikket jobber jeg deltid på en ramen-bar på Løkka.

Wiese fullførte sin master i arkitekturstudier ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO) våren 2023, og har vært på søken etter relevant jobb som arkitekt siden den gang, uten hell. Til Universitas skriver orga-

nisasjonsrådgiver i Arkitektenes fagforbund (AFAG), Kristina Kjøningsen, at det spesielt er den høye renten og økte byggekostnader som har ført til svakere omsetning i bransjen. De kan også meddele at den største gruppen arbeidsledige er blant de unge. Nyutdannede skiller seg sterkt ut, med en ledighetsandel på 26,9 prosent.

– Man mister en del selvtilitt etter å ha holdt på så lenge, forteller Wiese, og legger til:

– Jeg søker jo fortsatt på det som ligger ute, men i motsetning til da jeg var nyutdannet søker jeg nå med en ganske så pessimistisk

holdning, uten å egentlig ha forventninger om at det kommer til å føre til noe.

Ønsket er å aller helst jobbe som arkitekt, men Wiese sier at hun etter hvert har måttet utvide jobbsøket på grunn av få muligheter.

– Nå ser jeg også etter alternative jobber som likevel kan være relevant for min utdanning og mine interesser, for eksempel vikariatet innen kunst og håndverksfaget.

satt har troa på at det er mulig å få jobb som arkitekt. Han har likevel vurdert andre alternativer:

– Det kan godt hende at jeg må være litt kreativ, og bruke utdanningen min på noe annet. Jeg er jo veldig glad i håndverk, så kanskje jeg kan finne en måte å kombinere utdanningen min med det i en fremtidig jobb.

Skogstad peker på TV-benken og sofabordet han har i stua, som han selv har laget.

Han sier han har forståelse for

Jeg er fortsatt ikke helt overbevist om at arkitekturstudier var et dumt valg

Simen Skogstad, arkitekturstudent ved AHO

Flere av dem Wiese studerte med har heller ikke klart å skaffe seg jobb som arkitekt etter to år. Mange av dem som er i jobb har måttet flytte ut av Oslo. Wiese forteller at hun selv ser etter stillinger i hele landet.

– I Danmark er det obligatorisk å ha praksis ved de fleste skolene. Vi har ikke obligatorisk praksis som en del av studieløpet på AHO, noe jeg egentlig synes er litt dumt. Det er nok mye lettere å komme ut i jobbmarkedet når man har fått kontakter gjennom obligatorisk praksis i utdanningsløpet.

Grunn til å være optimistisk?

Ifølge AFAG var arbeidsledigheten blant deres medlemmer på 6,9 prosent våren 2025. Det er en nedgang fra høsten 2024, da 8,3 prosent var arbeidsledige.

«Vi ser at ledighetstallene har gått noe ned, men ikke nok til at vi kan si noe om når bransjen helbredes» skriver AFAG til Universitas.

På spørsmål om hvorvidt

at mange arkitektkontorer ikke prioriterer å ansette nyutdannede arkitekturstudenter slik situasjonen er nå.

– Som nyutdannet så er man jo veldig dyr i drift. Det er så mye mer du må lære når du begynner å jobbe, og det tar som regel mange år å virkelig komme inn i det.

I likhet med Wiese, kunne Skogstad gjerne ønske at det å ha praksis var en obligatorisk del av masteren i arkitektur ved AHO.

– Akkurat nå er det å ta praksis noe jeg vurderer. Jeg tror det er viktig å kjenne folk. Jobbene i bransjen går ofte gjennom nettverk. Men uansett om jeg har lyst til å ta praksis, så er det ikke noe jeg er garantert. Jeg har hørt at det kan være ganske vanskelig å få plass nå, fordi arkitektkontorene kutter.

Konsekvenser for studieløpet

Rector ved AHO, Irene Alma Lønne, skriver til Universitas at å innføre obligatorisk praksis er en mulighet de diskuterer.

«I dag finnes det gode mulig-

For øyeblikket jobber jeg deltid på en ramen-bar på Løkka

Fanny Wiese, nyutdannet arkitekt

Wiese er optimistisk med tanke på fremtidige jobbutsikter, svarer hun nølende:

– Jeg tror mange kan ha et lite håp nå som renta sannsynligvis er på vei ned, noe som også kan bety bedre tider for arkitektkontorene. Samtidig er det så mange nyutdannede arkitekter som kommer hvert år, og det er veldig mange permitterte arkitekter akkurat nå. Selv om markedet åpner, vil det jo fremdeles ta lang tid før det jevnes ut og alle får seg jobb. Så nei, jeg er ikke akkurat superoptimistisk.

Dyr i drift

Simen Skogstad begynte på studier ved AHO høsten 2021, og har to år igjen før han er ferdig med sin master i arkitektur. Universitas møter han hjemme hos seg selv, der han forteller at han fort-

heter for å ta en studiepause slik at våre studenter kan få praksiserfaring. Skal dette bli en obligatorisk del av studiet, må vi innføre nye studiemodeller, og det krever mer tid og faglige vurderinger. Obligatorisk praksis gir en del fordeler og synlige resultater når det gjelder muligheten til å få jobb, men har selvfølgelig også konsekvenser for oppbyggingen av studiene.»

Likevel har Skogstad troa på at markedet vil bedre seg.

– Jeg er fortsatt ikke helt overbevist om at arkitekturstudier var et dumt valg, men vi får se om det endrer seg når jeg begynner å søke på stillinger, ler han.

Valgets kvaler,

Med under en måned igjen til stortingsvalget, har Universitas tatt turen til fem utdanningssteder for å høre hvordan studentene stiller seg til høstens store politiske begivenhet.

Stortingsvalg

Tekst Alvin Eikemo

Foto Adrian Heggem Misfjord, Kasper Holgersen

– Jeg syns det er kult å høre på hvordan Rødt diskuterer. De holder ikke tilbake hva de mener. Det er noe jeg setter pris på hos alle mennesker.

Det forteller Irja Løset Keskitalo utenfor utdanningsvitenskapelig fakultet på Blindern. For henne er menneskerettigheter et viktig emne.

det henger jo litt sammen med mitt studie.

Mens Sørensen forteller at han er ganske sikker på hva han skal stemme, vil han fortsatt vente litt for å få kjenne partiene litt bedre.

– Det er spennende å se om de sier nærmere valget stemmer overens med politikken de har ført tidligere i valgkampen, eller om de

Om de er litt krasse i fremtoningen betyr ikke det noe

Lars Kristian Sørensen, student ved BI

– I Norge har vi det veldig bra, men vi hadde ikke hatt det sånn om ingen kjempet for det før oss.

Keskitalo mener at det verste utfallet ved valget vil være flere nedskjæringer i helse og utdanning. Hun nevner både kronglete sykehusløsninger og nedleggelse av skoler i bygda som noe hun ofte diskuterer med sine medstudenter.

– Ungdommer trenger tid til å sovet de må pendle to timer for å komme på skolen er ganske horribelt.

Hun understreker til slutt viktigheten av demokratiet, og at studenter bruker stemmeretten sin.

– Gå ut og stem! Det er en ære å ha retten til det!

Total økonomisk kollaps, sikkert

Peder Idsøe Røed, student ved AHO, om det verst tenkelige utfallet

Politikk foran personlighet

– Det viktigste for meg er politikken, om de er litt krasse i fremtoningen betyr ikke det noe.

Det forteller Lars Kristian Sørensen, som i høst begynner på sin utdanning i forretningsutvikling og entreprenørskap på BI. Han tror at hans valg av studie speiler noen av hans verdier.

– At regjeringen har et fokus på verdiskapning er mitt største krav,

viser seg å være inkonsekvante.

– Om du skulle ha tatt en middag med en politiker, hvem skulle det ha vært?

– Kanskje Erna Solberg. Det hadde vært interessant å grave litt dypere i politikken hennes og

kanskje forstå hvorfor Høyre synker på meningsmålingene

Store meninger om store temaer

– Jeg tenker ikke så mye på min egen hverdag, egentlig. Den tror

jeg vil være ganske lik uansett, sier Jens Schøien Øvregård.

For Øvregård, som studerer på Oslomet, er det de store sakene som betyr noe. Hvordan partiene stiller seg til dem, er avgjørende for hvem som får hans stemme.

EN ÆRE: Irja Løset Keskitalo understreker stemmerettens viktighet.

MIDDAG MED ERNA?: Lars Kristian Sørensen kan tenke seg å lære Høyres partileder litt bedre å kjenne.

– Jeg syns det er viktig at vi trekker oljefondet ut av Israel, og at vi får en god klimapolitikk, den typen ting.

– Rundt årets valg er det flere som sier at de skal stemme strategisk, er det noe du kommer til å gjøre?

– Nei. Om alle skal stemme strategisk så ender vi opp med mange partier under sperregrensen, så jeg mener man burde stemme for et parti man virkelig står med.

– Om du skulle tatt en pils med en politiker, hvem skulle det vært?

– Mímir, definitivt, men det måtte nok blitt en lettøl.

Utenriks og kronglepils

– Det er ikke bare krig i Midtøsten, men i Sudan og Myanmar også. Det er definitivt noe av det jeg bryr meg mest om.

Det forteller Even Yonas Mebrahtu som studerer på Høyskolen Kristiania. Han mener at politikerne må være handlekraftige og ikke komme med tomme ord for å virke mer sympatiske.

– Hvis de sier at det som skjer i Gaza er dårlig, så må de gjøre noe med det.

For Mebrahtu er personlighet en stor faktor når han skal stemme.

– Jeg er veldig redd for at feil mann eller kvinne skal styre, jeg vil helst få en trygghetsfølelse fra le-

fra BI til AHO

ÆRLIGHET: Even Yonas Mebrahtu er lei av tomme ord fra politikere.

INGEN TAKTIKK: Jens Schøien Øvregård tror ikke at strategisk stemming nødvendigvis har noe for seg.

derne og vite at jeg kan stole på hva de sier.

– Så hvis du skulle tatt en øl med en politiker, hvem skulle det vært?

– Å, hva heter hun der som bæda helt?

– Gyda Oddekalv?

stadig debatteres også.

– Hva er det verste utfallet av valget for deg?

– Total økonomisk kollaps, sikkert. Men også at arbeidsledigheten øker. Jeg er jo på siste-året av masteren min og syns det

Hva heter hun der som bæda helt?

Even Yonas Mebrahtu, student ved HK om Gyda Oddekalv

– Ja, Gyda! Haha, det hadde vært gøy, hun hadde vært helt «Nei jeg skakke ha en pils!».

Økonomiske skillevegger

Peder Idsøe Røed, masterstudent på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo, vurderte å stemme strategisk, men valgte det vekk.

– Jeg tenker at det er positivt om de mindre og mellomstore partiene får stor oppslutning også, slik at de får større påvirkning på Stortinget.

Røed valgte å forhåndsstemme, og peker på økonomien som en av de større grunnene til hans valg.

– Det er noe som har skilt de forskjellige partiene mer tydelig i år, det er jo et av de temaene som

er litt skremmende å ikke få jobbe med faget jeg er utdannet i.

– Hvilken politiker skulle du helst ha tatt en pils med, uavhengig av hva du stemte?

– Kanskje han Arild fra Miljøpartiet De Grønne! Jeg syns han er fet, siden han driver med terrengsykling og sånn.

Røed nevner at det er viktig at alle bruker stemmeretten sin, og at man oppsøker informasjon om man er usikker.

– Jeg ønsker bare at alle skal stemme, om man ikke gjør det er det som å ikke si meningen sin. Det syns jeg er en veldig negativ ting.

universitas@universitas.no

ØKONOMISK FOKUS: For Peder Idsøe Røed har partienes økonomiske planer vært avgjørende i valget.

Hvem får tomta?

Mens politikerne driver ideologisk tautrekking på Økern, står flere tusen studenter i kø for studentbolig i Oslo.

Studentboliger

Tekst Ada Louise Andreassen
Foto Kasper Holgersen, Adrian Heggem Misfjord

– Jeg lever ut av to koffert og på en luftmadrass.

Det forteller masterstudent Daniel Østerberg Haakseth. Han er en av rundt 6000 studenter som står i kø til studentbolig i hovedstaden. Universitas møter han utenfor studentboligene på Kringsjå, der han for tiden sover

hvor du står på ventelista, heller ikke om det er sannsynlig at du får noe.

Haakseth forteller at han ikke vet noe om når han får tilbudt plass. Det kan være i september eller kanskje oktober.

– Men det er hele tida «kanskje». Det er aldri noe sikkert. Det gjør si-

vei. Det går jo ikke det heller, så jeg vet egentlig ikke helt hva jeg skal gjøre.

Løsningen?

I Oslo jobbes det på spreng for å bygge boliger til den voksende studentmassen. I oktober åpner blant annet SiO tre nye bygg i Nydalen studentby, med 319 studentboliger.

– Men det er jo ikke nok. Det er i hvert fall sånn tallene ser ut, sier Haakseth.

Dekningsgraden til SiO ligger i dag på 13,46 prosent, mens over 80 prosent av studentene leier gjennom det private markedet.

– Det ordinære private markedet er det dårligste alternativet, mener byråd for byutvikling, James Stove Lorentzen (H), til Universitas. Han beskriver det private leiemarkedet som både dyrt og ofte dårlig, og at det derfor haster å bygge flere studentboliger.

Løsningen til Stove Lorentzen er å gi private aktører muligheten til å bygge, noe byrådet nå har bestemt at skal skje på Økern. På Økern Torgvei 6 skal det bygges studentboliger. Hvem som skal få bygge dem, avgjøres gjennom åpen budrunde.

– I ytterste konsekvens vil dette føre til økt pris og gå utover studentenes økonomi, mener nestleder i Sosialistisk venstreparti (SV), Marian Hussein, som frykter at åpen budrunde vil være med på å presse prisen på tomte opp.

Vil se hva som rører seg

– SiO har vist interesse for tomte. Hvis de uansett vil kjøpe tomte, hvorfor selger dere ikke bare til dem?

– Skal man virkelig få styr på

Stove Lorentzen påpeker at det heller ikke er ønskelig at SiO skal stå for alle studentboligene.

– Det er bra med konkurranse. Det er bra med folk som har andre ideer, andre løsninger, andre måter å gjøre ting på.

Han forteller at byrådet fortsatt ønsker å hjelpe Studentsamskipnaden, og at de er i tett dialog med dem om blant annet bygging av studentboliger i Hagegata 30 på Tøyen.

Det er nok mange som venter med å dra til Oslo når de vet at boligsituasjonen er så ille

Daniel Østerberg Haakseth, masterstudent

Man trenger aktører som ser helheten

Marian Hussein, nestleder i SV

på gulvet til en venn. Haakseth meldte seg opp til bolig i starten av februar. Et halvt år etter venter han fortsatt på svar fra Studentsamskipnaden i Oslo (SiO).

– SiO kan jo ikke si noe om

tuasjonen enda mer ubehagelig.

Hvis han ikke får noe sted å bo til høsten, blir siste utvei å flytte hjem til Egersund og pendle derfra.

– Men det er jo syv timer hver

dette, er vi avhengige av private aktører, slik at vi får flere utbyggere på banen. SiO er selvfølgelig også velkommen til å legge inn bud.

– Er ikke en løsning å heller øke bevilgningen til SiO?

– De klarer ikke å dekke hele behovet. Det tror jeg er helt urealistisk.

– Men akkurat på Økern Torgvei 6 vil vi se hva som rører seg av andre aktører.

Førsteklasses studentboliger

I motsetning til byråden har Hussein lite tiltro til de private aktørene.

– Dette er selskaper som ønsker å tjene penger. De driver med

GÅR UTOVER STUDENTENE: Marian Hussein (SV) frykter at åpen budrunde vil være med på å drive prisen på tomte opp. Her fra tomte på Økern.

I LIMBO: Daniel Østerberg Haakseth har stått på venteliste hos SiO i et halvt år. Ved semesterstart sover han på gulvet hos en venn.

kommersiell drift. De bygger ikke studentkultur og tilbud for studenter.

Hussein mener at overskuddet vil gå rett i lommene på de private aktørene. Samskipnaden er derimot eid av studentene, og pengene går tilbake til studentvelferd.

– Da mister vi det evighetsperspektivet studentsamskipnadene har hatt, hvor hver krone som kommer ut av studentboligene,

Unødvendig byråkratisering

Hussein og Stove Lorentzen er enige om at det haster å bygge studentboliger. Ifølge Hussein kunne man ha kommet i gang med byggeprosessen tidligere hvis tomte på Økern hadde blitt solgt direkte til SiO, noe SV har foreslått for bystyret.

– Byrådet velger å byråkratisere en prosess som er unødvendig for studentboligbyggingen. Det at man på liv og død skal drive med

Det er bra med konkurranse

James Stove Lorentzen, byråd for byutvikling (H)

MARKEDET SETTER PRISEN: James Stove Lorentzen (H), deler ikke nestlederen i SV sin bekymring for økte leiepriser.

brukes til å realisere nye byggeprosjekter, men også kultur- og helse-tilbud til studenter. I tillegg er det viktig at man bygger bo-områder som det er godt å være student i.

Byråden sier seg uenig.

– SiO er en god aktør, men vi må ikke undervurdere de private. Vi har for eksempel Campus Living som har bygget førsteklasses studentboliger i Oslo. Eienomsutviklerne klarer fint å tilpasse studentenes behov.

Markedet avgjør prisen

Til Husseins bekymring for økte priser, svarer Stove Lorentzen følgende:

– Bare fordi du er privat, setter du ikke høyere pris enn det markedet tåler. Det er markedet som avgjør prisen. Flere aktører og mer konkurranse vil dempe prisene.

Byråden innrømmer at de private vil være noe dyrere enn studentsamskipnadene. I dag koster en SiO-bolig på 18 kvadratmeter på Pilestredet rundt 8000 kroner i måneden. Firmaet Campus Living tilbyr en tilsvarende hybel til 4000 kroner mer i måneden.

– De private studentboligene vil likevel være et bedre tilbud enn de på det ordinære markedet.

en budrunde, forlenger prosessen.

– Det er ikke sikkert, svarer Stove Lorentzen og fortsetter:

– Samtalene med SiO angående Hagegata 30 har pågått i lang tid. Hvis man legger tomte ut på anbud går prosessen mye fortere. Da er det tilbud med en frist, og så begynner den som blir tildelt å bygge. At en budrunde vil forsinke prosessen kan man derfor ikke konkludere med.

Må ta i bruk alle midler

Mens politikerne krangler over tomte på Økern er Universitas tilbake på Kringjå studentby. På spørsmål om hva masterstudenten tenker om åpen budrunde, svarer Haakseth følgende:

– Sånn situasjonen er nå, så trengs det flere studentboliger i Oslo. Hvis det er det som må til for å få flere boliger fortere, så er det kanskje det man må gjøre. For det er jo over 6000 studenter som står uten noen ting. Det går utover studiestart på veldig mange måter, sier han og legger til:

– Det er nok mange som venter med å dra til Oslo for å studere når de vet at boligsituasjonen er så ille. Det gjør jo Oslo til en mindre attraktiv by for studenter.

universitas@universitas.no

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Deretter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacollect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Scene teknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS

www.djb.no

Allt av artister og underholdere

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

U25-medlemskap	190,-
Studentbillett	100,-
Under 20	Gratis

KUTLUR

Victoria NASJONAL JAZZSCENE

Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

Tilbudsguiden

Sentralen

Konserter og musikk
Kunst, teater og film
Quiz, sosialt og kreativt
Boklesning, forelesninger, samtaler og utstillinger
Festtider
Åpen mikrofona

sentralen.no

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og celleprøve
Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på majorstuakvinneklinikk.no

YOGA

STUDENTMEDLEMSKAP

YOGA

UBEGRENSET YOGA FOR KUN

599,- MND

www.leelacamelbyen.no

KINO

CINEMA TEKE

MÅNEDENS FILM

BONJOUR TRISTESSE

Norsk Filminstitutt

www.chenoteke.no

TILBUDSGUIDEN

GODE
TILBUD
FOR
STUDENTER
I OSLO

BOKHANDEL

SPAR PENER PÅ PENSUM PÅ ARK.NO

ALL* PENSUM OPPTIL

-20%

TILBUDET GELDER TIL 28. SEP
*GELDER IKKE BOKER UTGITT
SISTE 12 MND

ARK

TILBUDSGUIDEN

FOR
DEG
SOM
ER
STUDENT
I
OSLO

FORENING

finans FORBUNDET

På vei inn i finansbransjen?

Som studentmedlem i Finansforbundet får du tilgang til

faglige eventer, hjelp med jobbsøknad, CV og arbeidskontrakt

og mange andre fordeler på vei inn i arbeidslivet.

Skann QR-koden for å bli medlem for kun kr. 250/år.

LO

Hvorfor skal du melde deg inn i LO som student?

1. Faglig og sosialt fellesskap
LO har medlemmer i alle felt og studieretninger.
2. Støtte på arbeidsplassen
Du kan få hjelp med forhandlinger og andre rettigheter.
3. Stipender og studiestøtte
Få stipend og støtte videre i studielivet.
4. En tryggere jobbframtid
Vi kjemper for et trygt og rettferdig arbeidsliv.
5. Blant Norges beste medlemsfordeler
• Gratis innboforsikring
• Reise- og ulykkesforsikring: 89/ mnd, etc.

Husk: Det du betaler for medlemskap gir skattefradrag

Skann QR-koden for å bli medlem

ANNONSE

STUDENTMEDLEMSKAP

YOGA

UBEGRENSET YOGA FOR KUN

599,- MND

WWW.LEELAGAMLEBYEN.NO

Fadderuka snart over, hva nå?

LUKSURIØST: Om du vil, kan statens lånekasse subsidiere en østersaften.

Østers, angst og teologisk lesesal. Dette er faddersjefenes tips for nye studenter.

Fadderuka

Tekst Selma Omdal Ergo
Foto Adrian Heggem Misfjord

Fylleangst?

Har du dummet deg ut under fadderuka? Sitter du med klump i magen og lavt serotoninnivå? Fylleangsten banker gjerne på døra etter en uke med fyll og *fun facts* om seg selv. Heldigvis er ikke angsten så reell som du frykter, skal vi tro fad-

Man blir ikke bestevenner på fem dager

Leonard Eide Skotte, faddersjefskordinator på UiO

dersjefskordinator på Universitetet i Oslo (UiO) Leonard Eide Skotte. Han har deltatt i fadderuka på UiO tre ganger og påstår at vanlige væremåter overtenkes fordi man har lyst til å passe inn.

– Spør deg selv om du husker noe flaut andre har gjort. Der- som du gjør det, kan du tenke på om dette har endret synet ditt på denne personen. Sannsynligvis er svaret nei, sier han.

Overveldet?

Under fadderuka proppes du med informasjon om folk, studier og framtid. Dette betyr ikke at alle valg må tas med en gang, mener UiOs andre faddersjefskordinator Stephany Gabriela Crespo La Rosa.

– Du må skille mellom å ha oversikt over mulighetene som finnes, og å låses fast.

Det finnes haugevis av foreninger og organisasjoner en kan melde seg inn i, som i varierende grad er relevant for din utdanningskarriere. Crespo La Rosa forteller at man kan dra på prøvetimer og teste ut ting uten å forplikte seg.

Fortsatt ingen venner?

Det ryktes at fadderuka er definierende for hvilke venner du har ut studieløpet.

– Man blir ikke bestevenner på fem dager, kan derimot Eide Skotte fortelle.

Fadderukas bekjentskaper er en portal til nye mennesker, forteller han. De kan fungere som et

grunnlag.

– Venners venner skal ikke undervurderes, sier han.

Alt håp er ikke ute, selv om uka er over og du står uten Sex and the City-gjengen. Fadderkoordinator på Oslomet Eileen Golamini anbefaler å dukke opp i forelesningssalen.

– Det styrker det sosiale samholdet, sier hun.

Crespo La Rosa forteller at man kan prøve lykken på foreningsdagene. Det var her hun ble kjent med sine venner. Ellers sammenligner hun å finne vennskap med kjærligheten.

– Det kommer når man minst venter det.

Hvor skal pengene brukes?

Sliter du med å riste av deg luksusvanene etter en fortid med stabil personlig økonomi? Fadderkoordinatorene vet hvor du bør bruke pengene. De har mat i monitor.

– Skal du spise ute, har Kafe Republik rimelige østers og blåskjell, sier Crespo la Rosa.

Hun anbefaler også å spise i kantina. En salat kan koste deg hundrelappen, men gir til gjengjeld rom for gode samtaler mellom dine kommende studievenner, mener hun.

Golamini følger med på studentrabatter for restauranter i ap-

pene Studentkalenderen og Studentkortet.

– Too good to go i sentrum har også gode tilbud, tipser hun.

Hvor skal pengene ikke brukes?

Ikke gå uplanlagt på matbutikken. Golamini har funnet ut hvordan hun best sparer penger på mat.

– Sett opp månedsbudsjett, og få kontroll på hvor mye penger du bruker, sier hun.

Crespo la Rosa retter fokuset mot pensumlista. Kjøper du alle bøkene kan det fort koste noen tusenlapper.

– Ikke kjøp pensumbøker, sier hun.

Dette er en feil mange nye, stressa studenter gjør, mener både hun og Eide Skotte.

Lån heller på biblioteket, eller av en fadder.

– Om du vil, kan du kjøpe bøkene brukt, sier Crespo la Rosa.

– Det finnes egne utgaver som ikke lånes ut fra biblioteket. Sitt der og les, sier hun.

Hvor studerer studenten?

Skal studenten, som seg hør og bør, studere, finnes det mange steder å sette seg. På UiO kan det teologiske biblioteket anbefales.

– Ingen vet om det. Det er et

sykt fint sted å sitte, sier Crespo La Rosa og Eide Skotte seg enige i. De kan informere om at biblioteket er rolig, men ikke på den måten som gjør deg selvbevisst og nervøs. Ellers anbefaler Crespo La Rosa Deichmann Grünerløkka, som nettopp gjenåpnet.

– Det er litt *dark academia* der, forteller hun.

For OsloMet-studentene an-

Ikke kjøp pensumbøker!

Stephany Gabriela Crespo La Rosa, faddersjefskordinator på UiO

befaler Golamini å bruke studierommene reservert til ditt studie. Her vil du omgås med studenter som kan dele tips og erfaringer.

– Har du lyst til å være alene, anbefaler jeg deg å sitte på stillerom, sier hun.

Stillerommene kan reserveres, hvis du vil forsikre deg om å kapre dem når eksamensperioden banker på døra.

Studenter arrange

De siste månedene har det stormet rundt Øyafestivalen. I den anledning har noen studenter arrangert et motarrangement for dem som har valgt å boikotte festivalen.

STRESSENDE: Regine Astrup fra bandet Annveiiig synes det er stressende å vite hva som skal boikottes. Fra venstre: Regine Astrup , Annveig Gravdal og Liv Bøen.

rer boikottfestival

Boikott

Tekst Kajsa Ettrup Lilledalen,
Emil Kvebæk Øvretveit
Foto Adrian Heggem Misfjord

- Øyafestivalen er en stor årlig musikkfestival i Tøyenparken i Oslo.

- Festivalen ble kjøpt opp av festival-selskapet Superstruct Entertainment i 2018, som ble kjøpt opp av investeringselskapet KKR i 2023.

- Flere har kritisert Øyafestivalen for å være eid av KKR, som har tilknytning til israelske selskaper knyttet til ulovlige bosettinger på Vestbredden.

I bakgården til Dattera til Hagen sitter flere av Oslos unge hipstere i sola med øl i hendene. Et par kilometer unna har årets Øyafestival nettopp åpnet for publikum. I bakgården arrangeres en én-dagsfestival for Palestina i forbindelse med den omdiskuterte Øya-boikotten.

Det er studentene Sonya Lii Nome Barlow og Ida Nossu som arrangerer motfesten under navnet Ikkeblunk, sammen med Emily Isabelle Hayes.

Jeg synes det er dritvanskelig

Regine Astrup, bandmedlem i Annveiiig

- Vi ville ha en fest eller noe annet i stedet for å dra på Øya i år. Ballen begynte å rulle, og engasjementet var visst stort for å samles til en festival som man kan stå for, sier Barlow.

Bruke stemmeretten

«Du må ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv». Med diktet «Du må ikke sove» av Arnulf Øverland settes arrangementet i gang av Hayes, til stor applaus.

- For meg er det tomme ord å snakke om at Øya ikke går så mye i pluss, særlig når de har et så heftig salgsnivå som de har inne på festivalen, sier Nossu.

De har fortalt at de har hatt kontakt med Øya i forkant av motfesten, men at de stadig savner spesifikke svar på forholdet mellom eierskapet og inntektene.

Jentene holder deretter en velkomsttale der de takker deltakerne og bidragsyterne. De bruker også talen til å be publikum stemme ved årets stortingsvalg med krigen i Gaza i bakhodet.

- Dere trekker frem Rødt, SV og MDG i velkomsttalen deres. Kan dere utdype hvorfor?

- En stor del av dette arrangementet er at det har et seriøst formål. Vi skal ikke bare sitte her og føle oss bra fordi vi boikotter Øya, det skal ha en effekt

også, sier Nossu og legger til:

- Jeg vil at folk skal bruke stemmeretten sin på de partiene som har gode interesser.

Rødt, Sosialistisk venstreparti (SV) og Miljøpartiet de grønne (MDG) er de tre partiene som ønsker at Norge skal forby all handel med israelske selskaper på palestinsk jord.

kjeder som viderefører israelsk okkupasjon av de ulovlige bosetningene på Vestbredden.

«De står heller ikke oppført i FNs database over selskaper som bidrar til okkupasjonen», skriver Kaada.

Øyafestivalens ledelse presiserer at de fordømmer krigsforbrytelsene i Gaza. Kaada understreker at de ikke kan bryte med sin eiers eier, men at pu-

handelsrestriksjoner som norske myndigheter iverksetter», avslutter Kaada.

Dritvanskelig

Tilbake i bakgården til «Dattera» spiller bandet Annveiiig lekne, selvskrevne låter fra scenen. Gruppen består av Annveig Gravdal, Liv Bøen og Regine Astrup.

- Jeg prøver å sette meg inn i hva og hvorfor noe skal boikottes, men jeg synes det er dritvanskelig, sier Astrup.

- Man kan tenke at det er litt dumt å ikke lese seg opp og faktasjekke alt, men det er enklest for meg. Jeg har tillit til Palestinakomiteen og boikotter det

Vi skal ikke bare sitte her og føle oss bra fordi vi boikotter Øya

Ida Nossu, arrangør av Ikkeblunk

de viser til, fortsetter hun.

Astrup synes det er stressende, og vil gjerne bidra selv om hun ikke alltid vet helt hvorfor noe boikottes.

I en artikkel publisert i Aftenposten i juli sa flere fagpersoner at de ikke tror en boikott av Øya vil få internasjonale konsekvenser. Astrup mener derimot at boikott er viktig uansett:

- Det som boikottes kan, boikottes skal, sier hun.

Av de tre jentene er det bare Bøen som opprinnelig skulle på Øya i år. Hun valgte å frstå fra å jobbe frivillig under festivalen, selv om hun hadde veldig lyst. Bøen synes det er verdifullt å delta på noe hun mener er så viktig.

Oppfordring til kultur-Norge

Kvelden tar på, og selv om solen går ned, skinner publikums engasjement. Bakgården er blitt fylt opp med enda flere tilskuere, og det virker ikke som at det blir en tidlig hjemkomst for mange.

For arrangørene Nossu og Barlow er arrangementet en del av en oppfordring til hele kultur-Norge.

- Har dere noe håp og noen forventning til hvordan kultur-Norge ser ut etter så mye diskusjon om etikk og kommersialitet?

- Jeg har jo en drøm om at hovedinntektene for et kulturarrangement går tilbake til kunstnerne, forteller Nossu.

- Og jeg vil at det skal handle om kunsten, fremfor alt.

Barlow nikker enig, men legger til at hun tror det blir viktigere å ta konkrete, etiske, og målrettede valg.

- Samtalene rundt Øya kan jo påvirke slik at man skjønner hvor viktige valgene kulturbransjen tar, er. Det er et håp at dette kanskje er en oppvåkning, avslutter Barlow.

universitas@universitas.no

IKKE BLUNK: Bakgården til Dattera til Hagen ble fort full.

Følger retningslinjene

Øyafestivalens daglige leder Tonje Kaada har svart Universitas via e-post. Her fremmer hun Øyas standpunkt om ei-

blikum ikke skal bekymre seg for hvor pengene deres havner.

«Alle inntekter og overskudd fra Øyafestivalen går til utvikling og gjen-

Inntekter og overskudd fra Øyafestivalen går til utvikling og gjennomføring av festivaler

Tonje Kaada, daglig leder for Øyafestivalen

erskapet og sponsorene sine ved å vise til internasjonale retningslinjer.

«Hverken sponsorene våre Pepsi og DNB eller KKR er nevnt i FNs spesialrapportør Francesca Albaneses nye rapport», forklarer Kaada.

Rapporten går gjennom det Albane- se mener er store økonomiske nærings-

nomføring av festivaler i Superstruct-familien», skriver hun.

Kaada forteller videre om hvordan Øya forholder seg til sanksjoner i partnerskapet sitt:

«Våre partnere og leverandører jobber i tråd med de internasjonale standardene samt gjeldende sanksjoner og

OSLO PIX FILM- FESTIVAL 25.08 — 31.08 2025

Norsk
filminstitutt

Oslo

VELKOMMEN TIL OSLO PIX, STUDENTER

Se de viktigste filmene fra de største festivalene
til den minste prisen: **Enkeltbillett til 110 kroner**
for deg som er student.

Kunsten å rive ned et diktatur

SYMBOLIKK: Under revolusjonen var det mange demonstranter som knøt røde skjerf rundt hodet. Ifølge Mohammad Jubair (26) representerer rødfargen demonstrantene som ble drept under revolusjonen.

Det har gått ett år siden Gen Z-revolusjonen rystet Bangladesh. Hvilken rolle spilte kunsten og teknologien da studentene veltet den lengstsittende statsministeren i landets historie?

Bangladesh

Tekst Adrian Heggem Misfjord
Foto Mohammad Jubair og Adrian Heggem Misfjord

VENDEPUNKTET FOR JUBAIR: En mann fra studentorganisasjonen til Sheik Hasina blir banket opp og dratt bortover gaten. Hendelsen gjorde at Jubair bestemte seg for å dokumentere revolusjonen

med tolv skudd i brystet. Hele sekvensen ble fanget på kamera, og gikk viralt. Etter dette spredte protestene seg over hele landet, forteller Biswas.

Han forteller at det var krevende å dokumentere revolusjonen, fordi det kunne få alvorlige konsekvenser. Rishi, en venn av ham som også delte bilder av protestene på sosiale medier, ble plutselig funnet død i leiligheten sin. Etter hvert ble det umulig for Biswas å sove om nettene, og han begynte å skrive brev til moren, som ikke visste at han deltok i protestene.

– I den perioden kunne hver

I den perioden kunne hver natt ha vært min siste natt

Apon Biswas (24)

natt ha vært min siste natt, og om jeg hadde dødd, kunne moren min forstått hva jeg gikk gjennom ved å lese dagboken.

Voldsom kraft i det visuelle

– Jeg har veldig mange bilder av deformerte ansikter. Hvordan kan jeg fortelle historiene til disse menneskene, og om alt vi ofret i

fjor, uten å traumatisere folk på nytt? spør fotograf og student Saad Abdullah (25). Han er studiekamerat av Biswas, og deltok også i revolusjonen.

Faren til Saad er kirurg og tok enorme sjanser da han opererte ansiktene til demonstranter som var blitt skutt. Hadde myndighetene funnet ut at han hjalp opposisjonen, hadde han fått sparken og muligens fengselsstraff, ifølge Abdullah.

Han planlegger å lage en utstilling med faren sine bilder fra operasjonene, sine egne, og kulene fra ofrene, men er usikker på hvor mye verdi det vil tilføre samfunnet i etterkant av revolusjonen. For Abdullahs del handler vurderingen av hvorvidt han skal publisere de sterke bildene mest om to faktorer: tillatelse og momentum.

– Om jeg hadde fått bildene tilsendt av faren min under protestene, og fått tillatelse av pasientene, hadde jeg definitivt publisert. Det er en så voldsom kraft i det visuelle materialet, sier han.

Broken Owl

I starten av revolusjonen føltes det å dokumentere urettferdighetene som en plikt og et instinkt.

Etter hvert som volden ble for brutal å dekke uten beskyttelsesutstyr, valgte Abdullah i stedet å bidra på andre måter. Da internett ble stengt i hele landet, som gjorde koordinering vanskelig for demonstrantene, tok Abdullah og

vennene hans saken i egne hender. De satte opp lokale nettverk (LAN), der de brukte PC-ene sine til å starte egne chat-servere. De kunne altså få kontakt med hverandre, men ikke tilgang til eksterne nettsteder som avisa Al Jazeera eller oppdateringer på situasjonen i landet. Chatgruppene ble etter hvert store, og sjansen for infiltrering var i aller høyeste grad til stede. Derfor lagde alle sine egne kallenavn.

– Jeg tror kallenavnet mitt på serveren var *Broken Owl*. Jeg elsker ugler, forteller Abdullah.

Noe annet han gjorde var å ringe rundt til venner og bekjente med oppdateringer på hvor det til enhver tid var farlig å gå og hvor politiet utplasserte snikskytterne sine. Informasjonen fikk han blant annet ved å kjøre drone over byen, fra takterrassen der han bor. Derfra kartla han også rutene de ulike politihelikoptrene

brukte, ved hjelp av *Flightradar*-appen.

– Jeg tror vi lyktes fordi alle samarbeidet og opererte helt uten frykt, sier han og utdyper:

– Flere hadde allerede mistet

mange venner, økonomien gikk dårlig, og mange følte de ikke hadde noe å tape. Min faste sjåfør er en eldre mann i 50-årene, som ble skutt mens han sto fremst på barrikadene. Han sa han dro dit for å beskytte alle de unge menneskene han så ble drept.

Et journalistisk kall

I motsetning til Biswas, er 26 år gamle Mohammad Jubair født og oppvokst i en religiøs, muslimsk familie som alltid har mislikt Sheik Hasina og hennes sekulære parti, Awami League. Han studerer også fotografi på medieinstituttet, og selv er han skeptisk til politikere og politiske partier.

– Alle har sin egen opportunistiske agenda med å involvere seg politisk, så det tok lang tid før jeg aktivt begynte å delta i protestene, forteller han.

Resten av familien hans er

og familien bodde i, for å arrestere partiets medlemmer.

– Faren min og mange andre menn i landsbyen gjemte seg under plast i åkrene nesten hele vinteren 2016/2017.

Mennene som ankom landsbyen, endte opp med å rampone hele butikken til Jubairs familie, og det påfølgende året hadde de ikke noen inntekt.

Heller ikke journalistikk er Jubair en særlig tilhenger av. Men utover juli i fjor kom vendepunktet, da han så et medlem av studentorganisasjonen til Sheik Hasina sitt parti bli banket opp av 15 demonstranter.

– De dro ham bortover gata, og hodet blødde kraftig. Jeg er usikker på om han døde, men jeg vil tro det, forteller Jubair.

Vanligvis gikk medlemmene i studentorganisasjonen rundt i gata og skrapte machetene sine mot asfalten. De patruljerte i

Hvordan kan jeg fortelle historiene til disse menneskene, og om alt vi ofret i fjor, uten å traumatisere folk på nytt?

Saad Abdullah (25)

en del av det muslimske partiet Jamaat-e-Islami, i opposisjon mot Sheik Hasinas regjering. Han forteller om situasjoner hvor lastebiler fullt av bevæpnede menn ankom landsbyen han

store grupperinger og opererte som gatas mobb, men alene var studenten sjanseløs.

– Hvordan kan 15 personer banke opp én stakkars enslig mann? Det er ikke rett å gi ju-

SØVNPROBLEMER: Revolusjonen gjorde at student Apon Biswas (24) begynte å høre skuddlyder i leiligheten sin da han skulle legge seg, selv om det egentlig var helt stille.

UNYTTIG HAT: Student Mohammad Jubair mener at hatet mot tidligere statsminister Sheikh Hasina ikke vil få landet på rett kjøl igjen.

GENERASJON PRESTASJON: – Gen Z blir ofte kalt en generasjon med kyllinger, som ikke klarer noen ting. Nå har vi bevist at hvis vi blir undertrykt, kommer vi til å slå hardt tilbake, sier Saad Abdullah (25).

ling til en person på den måten, selv om han mest sannsynlig var en dårlig person.

For Jubair har fotografiet alltid vært sentrert rundt egne følelser og spørsmål, men etter denne hendelsen i fjor bestemte han seg for å ta bilder som kan tjene noe større enn seg selv.

– Man trenger ikke si 1000 ord for at folk skal forstå. Å lage noe symbolsk isteden, eller ta et fotografi, kan ha vel så

dem inn i varmen igjen. Under frigjøringskrigen i 1971 sto nemlig Jamaat-e-Islami på pakistansk side av konflikten.

Nå pågår en rettssak mot Sheikh Hasina i landets internasjonale forbrytertribunal (ICT), med anklager om menneskerettighetsbrudd. ICT ble opprettet i 2009 av Hasina selv, da mulige kollaboratører med Pakistan under frigjøringskrigen ble stilt for retten. Mange politiske opponenter av Hasina ble dømt til

Alle har sin egen opportunistiske agenda med å involvere seg politisk

Mohammad Jubair (26)

mye kraft. Det kan appellere til mange og få folk til å forene seg rundt noe felles.

Neste års valg

Nå, ett år etter revolusjonen som veltet Sheikh Hasina, er kun 5 prosent av landets arbeidsplasser reservert til etterkommerne etter soldatene som deltok i frigjøringskrigen.

Manges øyne er nå rettet mot landets neste valg i februar 2026, og stemningen i landet virker spent. All aktivitet fra Sheikh Hasina sitt parti, Awami League, er nå blitt forbudt. Samtidig er det konservative islamske Jamaat-e-Islami, partiet til Jubair sin familie, inne i folden igjen etter å ha vært utestengt fra politikkens siden 2013. For mange er det en kontroversiell beslutning å ta

døden, og flere mener at målet den gang var å kvitte seg med politiske utfordrere.

– Vi trenger mye tid for å lege disse sårene. Jeg støtter mye av det nåværende styresmakter prøver å gjøre, men ikke hatet mot Sheikh Hasina. Man kan hate og utestenge, men det er ikke nok for å få landet på fote igjen. Vi trenger nye ideer og hardt arbeid, sier Jubair og utdyper:

– Når jeg tenker tilbake på revolusjonen, tenker jeg på de mange fremmede, spesielt tuk-tuk-sjåførene, som hjalp meg med små ting som vann og mat. Av dem lærte jeg å vise omsorg for folk jeg ikke kjenner. I tillegg til det har jeg lært å være bevisst på mine egne rettigheter, og å stå opp for dem.

DEBATT

Idé-og debattredaktør:
edvinvelle@gmail.com

Edvin Velle
98 31 06 19

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Til å bli svimmel av

Stortingsvalget er rett rundt hjørnet, og i den anledning skulle man jo tro at viktige spørsmål om økonomi og levekostnader, natur og miljø, utenrikspolitikk, sikkerhet, helse og utdanning ble tatt opp. Men nei, da. Vi i Norge er så heldige å ha medier som tenker foran oss, og vet bedre enn alle hva vi egentlig ønsker å få vite før et viktig valg. Det er nesten skremmende god journalistikk.

For i Dagbladet kan du få høre om Støre som liker ABBA, og i VG kan du få lese om Erna Solberg som har møtt kaptein Sabeltann – «en kaptein som røver i øst og vest».

Journalist i Klassekampen Jo Skarderud er nok bare misunnelig på de andre større mediene når han forteller på Instagram at han «driter i artiklene om at Erna i likhet med alle andre tiåringer i dette landet klarer å hoppe fra femmeteren. Og er dritt lei av at de største partiene skal få masse gratis reklame fordi journalister har latt seg lure av PR-avdelinger midt i et valg».

Nei da, bak underholdnin-

gen ligger et mer seriøst spørsmål: Kan det hende medienes desperate klikkjag fordamper vår befolkning?

De anerkjente samfunnsforskerne fra Frankfurterskolen Theodor Adorno og Max Horkheimer påpekte i alle fall så tidlig som i 1944 at massemedier som film, radio, nyheter, TV (og i dag også sosiale medier) underholder oss, men ikke uten konsekvenser. De former også tankene, verdier og ønskene våre mer enn vi er klar over.

Ja da, kaptein Sabeltann, ABBA og masse annet er moro det! Men i en tid der en ustoppelig mengde av informasjon er tilgjengelig, hvor *fake news* florerer og kunstig intelligens marsjerer inn i vår hverdag, er god, kritisk og informert nyhetsformidling essensielt og avgjørende. Ikke la en av demokratiets viktigste bærebjelker gli gjennom fingrene våres. Min mening er derfor: Prioriter bedre, medie-Norge. I alle fall før et viktig stortingsvalg!

Av Eddy

Ukas overhørt

«Universitas må gjøre Oslo så tilgjengelig for studenter at en IFO kan føle seg som en FO»

Oslo-it-girl

«Vil ha flere måker»

Veterinær Caroline Holtet til VG

«Jeg er alltid for en god boikott»

KHIO-student

«La oss drikke 10 øl og krangle om vi skal på Øya eller ikke»

U1-kriger

«Selger de Jordans på Øya?»

Idiot

DEBATTREGLER I UNIVERSITAS

Har du overført/lest noe artig/forferdelig/overraskende blandt dine medstudenter?

Vil du få din mening på trykk i Universitas?

Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

samt på hvilken universitet/hvilken høyskole du overhørte det.

[Alle sitater blir publisert anonymt.](#)

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi tar oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

■ Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

FOTO: LEO BAYARD / UNSPLASH

Fadderuka er for alle

Fadderuka er i full gang, men husk:
Inkludering starter med aksept for ulike valg.

Alkoholbruk

Hanne Backe-Hansen,
rådgiver i Blå Kors

Fadderuka skal være en trygg og inkluderende start på et nytt liv. Likevel forteller mange unge at de kjenner på presset til å drikke – ofte uten at noen sier det høyt. Det handler ikke bare om hva som sies, men om hva som forventes.

Det å velge bort alkohol er ikke alltid et enkelt valg – særlig ikke når

man er ny student og ønsker å passe inn. Mange opplever at det sosiale miljøet rundt studiestart er tett knyttet til alkohol, og at det å takke nei kan føre til spørsmål, blikk eller følelsen av å stå utenfor. Det sosiale presset rundt drikking kan gjøre det vanskeligere å finne sin plass. For noen

kan det bety å bli med på noe de egentlig ikke vil. For andre betyr det å trekke seg unna – og gå glipp av viktige sosiale møtepunkter.

Tall fra Blå kors viser at hele 44 prosent av unge mellom 18 og 29 år synes det er ubehagelig å si nei

til alkohol. Og 1 av 3 drikker selv om de egentlig ikke vil, for å unngå å måtte forklare seg.

Samtidig ser vi en positiv utvikling: En økende andel unge ønsker å redusere alkoholbruken sin – også under studiestart. Vinmonopolet melder om stadig høyere salg av alkoholfrie alternativer, og interessen for å drikke mindre eller ikke i det hele tatt vokser. Dette viser at det finnes rom for endring. Når vi legger til rette for inkluderende fadderuker, med flere måter å være sosial på, blir det enklere for alle å ta valg som passer dem – med eller uten alkohol i glasset.

Vi vet at tilhørighet er avgjørende for trivsel og psykisk helse. Derfor er det viktig at fadderuka oppleves inkluderende for alle – uavhengig av alkoholvalg. Et trygt studentmiljø starter med respekt for hverandres grenser og muligheter for å delta på egne premisser. Blå kors oppfordrer alle faddere og arrangører til

å være bevisste på hvordan alkohol påvirker fellesskapet. Å føle seg velkommen trenger ikke å være avhengig av hva man har i glasset.

Et trygt studentmiljø starter med respekt for hverandres grenser og muligheter for å delta på egne premisser

Akademia eksisterer ikke for næringslivet

USAs nye isolasjonisme har snudd det etablerte verdenssystemet på hodet. I en verden i rask endring, risikerer Europa å henge etter.

Tullestudier

Milad Rezvan,
utdanningspolitisk ansvarlig i Studentparlamentet

Når Høyres Peter Frølich forsøker å trekke en grense mellom seriøse og «tulle» studier, er det ikke bare en fornærmelse mot tusenvis av studenter og fagmiljøer; det er en avsløring av hvor lite han faktisk vet om høyere utdanning. At en stortingsrepresentant i fullt al-

vor omtaler en rekke studier som «tull», er nesten rørende i sin uvitethet. Det er som om han har lest emnetitlene med rynket panne og tenkt: «Dette forstår ikke jeg, da må det være unyttig.»

Men slike studier finnes ikke fordi de høres fine ut. De finnes

fordi samfunnet trenger innsikt i hvordan vi lever sammen, hvordan ulikhet oppstår og opprettholdes, og hvordan vi skaper inkluderende fellesskap i en verden preget av globalisering, migrasjon og kriser. Det krever faktisk mer enn bare magefølelse og partiprogram for å forstå hvorfor dette er viktig kunnskap.

Universitetene er ikke produksjonslinjer for politisk bestillingskunnskap. De er kunnskapsinstitusjoner med ansvar for å frembringe innsikt, kritisk refleksjon og forståelse, også på områder som ikke lar seg måle i umiddelbar nytteverdi. Den innsikten som kommer ut, brukes i skolen, i helsetjenestene, i forvaltningen, i

frivilligheten, og i menneskers liv.

Det virker som om Frølich tror forelesningssaler kun skal fylles med det næringslivet etterspør i dag. Men universitete-

Akademisk frihet og faglig autonomi er selve grunnlaget for universitetenes legitimitet.

Når politikere forsøker å trekke grenser rundt hva som er «gyldig

Akademisk frihet og faglig autonomi er selve grunnlaget for universitetenes legitimitet

ne har aldri eksistert for å speile gårdsdagens behov. De finnes heller for å kunne tenke fremover. Å utvikle kunnskap om samfunn, relasjoner og kultur er ikke pynt, det er fundamentalt.

kunnskap», risikerer vi å undergrave hele det akademiske prosjektet. Og da er det ikke bare universitetene som taper.

Da taper hele samfunnet.

debatt@universitas.no

Hva betyr «aldri mer Hiroshima»?

Den 6. august markerte vi 80 år siden bombene ble sluppet over Japan. Nå er det på tide at vi beveger oss mot riktig side av historien.

Atomvåpen

Filip Larsen og Knut Dæhli,
fra Nei til Atomvåpen sitt studentlag

Den 6. august 1945 ble en enkelt bombe sluppet over Hiroshima. Det er anslagsvis over 140.000 mennesker som mistet livet som følge av dette. En kvinne på 25 år, to kilometer fra hyposenteret, vitnet om morgenen slik: «Den kan ikke beskrives med noe annet ord enn grusomt, å være brent levende og bevisst». Men selv i dag sliter de overlevende (hibakusha) fortsatt med fysiske og psykiske

skader.

Atombomben over Hiroshima var det første atomvåpenet som ble brukt i krig, og i dag har vi våpen som er langt mer avanserte og titalls til hundre ganger mer destruktive. Moderne kjernefysiske våpen kan utslette hele byer og etterlater landskap der ingenting kan leve i flere hundre år.

Atomvåpen er ikke lenger en trussel for én by, eller ett land,

men mot hele menneskeheten. Akkurat nå er det hundrevis av kjernevåpen i høyberedskap, klare til å avfyres på under ti minutter. Det skal ikke mer til enn én menneskelig feil, én teknisk glipp eller én politisk eskalering før det skjer et «nytt Hiroshima». Samtidig advarer flere eksperter om at faren for atomvåpenbruk i dag er like stor som under den kalde krigen.

Det er viktig å huske at det er umulig å vinne en atomkrig. Det finnes ingen «ansvarlig» eller «taktisk» måte å bruke atomvåpen på. Nyere forskning viser også at selv en «regional» konflikt med atomvåpen vil få katastrofale globale konsekvenser. Men likevel fortsetter stormakter å ruste opp.

I 2024 brukte de ni atomvåpenstatene over 100 milliarder amerikanske dollar på atomvåpen, en økning på elleve prosent fra året

før. Og Norge? Våre største politiske partier nekter å signere FNs forbudstraktat.

Samtidig er Høyre og Fremskrittspartiet åpne for at Oljefon-

Det er viktig å huske at det er umulig å vinne en atomkrig

det skal kunne investere i atomvåpenproduksjon. Venstre, som tidligere støttet FNs forbudstraktat, har fjernet dette fra sitt stortingsvalgprogram. Imens er partiene som jobber for at Norge skal skrive under FNs atomvåpenforbud: Rødt, Kristelig folkeparti, Sosialistisk venstreparti, og Miljø-

partiet de grønne.

Så hva betyr «aldri mer Hiroshima» i praksis?

En realistisk nedrustning innebærer mange ulike steg: avinvestering, atomvåpenfrie soner, diplomati og ikke-førstebruksavtaler, omgjøring av atomstridshoder til elektrisitet, nedrustningsavtaler med gjensidig økonomisk gevinst, folkeopplysning, delegitimering av avskrekkingstenkning og FNs atomvåpenforbud.

Nå, 80 år etter Hiroshima, bør vi hedre fredsprisvinnerne med å få Norge med i FNs atomvåpenforbud – som et forbilde for resten av Europa. Det er mulig å redde verden fra en forutsigbar katastrofe. La oss være på riktig side av historien.

debatt@universitas.no

Ukas sitat:

Er ca. halvveis i livet, men ikke halvveis i live

Livsgnisten, ca. 50 år gammel mann

Anmelderredaktør: **Julia Bueso**
juliakbueso@gmail.com 48 24 68 20

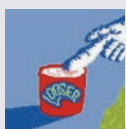
ANMELDELSER

Universitas anbefaler

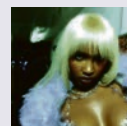
Julia Bueso, anmelderredaktør

Miracle - Fig tape
En nostalgisk og drømmende låt fra up and coming Fig tape!

Looser - Yoghurt
Venner av redaksjonen og oslobasert band som vet hvordan de spiller indie- og shoegaze-aktig rock. Det kommer tydelig fram på «Yoghurt», som ikke handler om yoghurt i det hele tatt, men heller alt som endrer seg i relasjoner.

Swank Mami - Baddiez
Tittelen, og særlig z-en på slutten, ga meg lite lyst til å lytte til Swank Mami's nye singel, jeg innrømmer det. Men bassen er suggerende, stemningen mystisk, rytmen dansbar. «Baddiez» fester seg på hjernen, kjedelig tekst til tross.

Mae - Målet
Mae er en ringrev i gamet, og har nok holdt på siden før de fleste som leser denne avisen sikkert ble født. Det gjør han ikke noe mindre kul – tvert i mot. Vært-i-rap-gamet-lenge preget flommer over på «Målet», og Mae leverer morsomme ordspill og finurlige språklige bilder uanstrengt.

Universitas på ØYA Universitas på ØYA Univ

Aktivistisk rave

Med eksplosiv energi og et hardtslående budskap klarer Kneecap å overskygge sola på Øyafestivalens tredje dag.

Bakken foran Vindfruen er tettepakket med glinsende ansikter og 150 kroners pils. For to minutter siden knuffa du i sirkel og laget lassooer av avrevne t-skjorter. Men nå har Kneecap senket musikken. Palestina-flagget vaier på storskjermen, og «Mo» fra rave-rap trioen står med keffiyeh rundt halsen og skriker til et jublende publikum: «Free Palestine! Fuck KKR!». Med ett smelter stemmene innenfor festivalområdet sammen med dem til demonstrantene utenfor gjerdet. Stemmer for boikott av en scene, som Kneecap har valgt å utnytte.

Rapgruppen Kneecap, bestående av Mo Chara, Móglai Bap og DJ Próvaí, rapper på en blanding av engelsk og irsk om MDMA og antiimperialisme. I år har gruppen vært utsatt for det de selv mener er en svertkampanje, etter å ha uttalt seg om folkemordet på Gaza. Parallelt med gruppens kontroverser, valgte flere artister i år å boikotte Øya, ettersom festivalens eier Superstruct delvis er kjøpt opp av KKR, et selskap med tilknytninger til israelsk teknologi. På øyafredagen skulle de to likevel forenes:

Opp på scenen går tre menn. Musikken har alt begynt å dunke og røde lys vrirler over den beskjedent utsmukkede scenografien. En finlandshette varmer opp DJ-bordet, imens festivalere presser seg fremover for bedre utsikt.

Før konserten kan starte for alvor, må den apolitiske akil-

leshelen anerkjennes av rapperne: «Thanks for comin' even though its so feckin early, I'm still hungova from lastnite». Og man må nikke med. Klokka er 17:38, og det naturlige lyset overskygger strobelyset. Foruten én øl og én wienerpølse er alle uvorset og uspist. Og det er litt hardt å fistbump til tøff musikk som du ikke egentlig føler deg kul nok til å høre på, når du er edru og sola fremhever dine urytmiske hodenikk.

Etter to sanger har det meste av selvbevissthet likevel forsvunnet, og den voldsomme energien har blødd oppover gressplenen. Og så, når alle venter på neste refreng å deise inn i hverandre på, stanses musikken, og Mo og Móglai begynner å snakke.

KKR må ut av europeiske festivaler, sier Mo – akkurat som oljefondet må ut av Israel. Publikum står plantet i gresset med øynene klistret mot scenen. Fritt Palestina, roper de i kor, mens storskjermen forteller om de 66 milliardene det norske oljefondet har investert i et folkemord.

«An' this'd be the awkward part now where we go back to the music» sier Mo, etter fem minutter.

Bassen dunker og grafikken blir til rumperistende damefigurer. Kneecap skriker i mikrofonen mens de setter deg i en transe de samtidig river deg ut ifra. Etter å ha stått på sidelinjen i et par moshpits, ser du din ellers litt pompøse

venn surfe oppå publikum i baris til «Your Sniffer Dogs Are Shite». Du roper deg rød og rister på puppene til «Get Your Brits Out», og prøver å knabbe til deg en irsk balaklava.

Siste sang, «THE RECAP», handler om sensur og konservative krefter i Storbritannia. Trommene er høye og anklagende, og får henda i været til å samle seg til knyttnever. Til slutt kommer DJ Próvaí ut fra DJ-bordet og frem på scenen, mens han nærmest spytter inn i mikrofonen med sin eneste replikk: «Onwards and Upwards, Free Palestine». «Thusen Tak» avslutter Mo, før de går av scenen. På gressplenen står hundrevis av mennesker, som har vært med på det Kneecaps uforbeholdne politiske kunst klarer: å gjøre edru nordmenn usjenerte, for så å få dem til å lytte når det virkelig betyr noe.

Agnes Felicia Sandmo Brenna
anmeldelser@universitas.no

FOTO: OLE CHRISTIAN KLAMAS / ØYAFESTIVALEN

Norsk musikk er i gode hender fremover

Åpningsdagen på Øyafestivalen 2025 bød på både nye og etablerte artister, og flott variasjon i sjangre og uttrykk. De norske bandene som spilte i Tøyenparken for første gang imponerte stort.

FOTO: MAJA BRENNEN / ØYAFESTIVALEN

Pachinko

Det oslobaserte bandet Pachinko har vært å finne på byens livescene i noen år nå, og fikk endelig muligheten til å introdusere seg til et større publikum i Tøyenparken. En 14:45-start og et 20-minutters sett er krevende – man har kort tid på å fange et publikum som ikke enda er helt gode i

gassen og ikke nødvendigvis er kjent med musikken din. Pachinko tok utfordringen på strak arm. Vokalisten var gripende fra første stund, og sammen med det samspilte og høylytte bandet var det mye å følge med på. De sylskarpe og vrenge gitarene vekket alle de oppmøtte.

Flammer Dance Band

Tidlig ledelse i kategoriene «villeste antrekk», «mest tullede frontman» og «årets conga line». Om du ikke er kjent med denne gruppa, ikke forvent svensk dansbandmusikk. Her dreier det seg om vestafrikanske grooves, funk, synth og moro. Det er få band i byen som kan holde og utvikle en funky rytme som Flammer, og de benytter seg godt av muligheten på festivalens største scene. De fikk publikum med på moroa og nektet å gi slipp. Et høydepunkt!

Veslemøy Narvesen

Veslemøy Narvesen har blitt beskrevet som det største unge talentet i landet, og denne konserten sementerte det for meg. Ikke bare er hun en fantastisk trommis og sanger, men også blant landets beste låtskrivere. Både nye og gamle låter var sofistikerte, nytenkende og lånte naturlig fra jazz og sjangre som rock og prog.

Barteas Strange

Nå begynner det å rocke – ish! Barteas Strange latet dessverre til å være et relativt ukjent navn for øyapublikumet. Med en helt rå vokal og en solid blanding av rock, pop-punk og soul kunne man håpe at de oppmøtte på Hagen hadde vært fullt med på moroa, men dessverre virket det litt labre engasjementet å smitte over til scenen. Synd for Barteas og resten av bandet som tok turen helt fra Baltimore!

Giddygang & Vuyo

Hip-hop, soul og R&B med liveband er noe helt for seg selv. Oslogruppen Giddygang har lenge samarbeidet med rapperen Vuyo, som lener seg tungt inn i old-school rap. De var kanskje litt vel komfortable med å holde seg til sjangerenes grunnleggende elementer, men det ble likevel deilig musikk av det. Høydepunktene for min del var overraskende nok de roligere låtene hvor grooves ble erstattet med romslige pianoakkorder og tekstforfatterskapet til Vuyo fikk skinne.

Beth Gibbons / The Chats

Snakk om motsetninger. Beth Gibbons' konsert var nok veldig bra for de som elsker henne for soloprojektene, mens nærmere hvem som helst kunne dratt på The Chats og blitt fanget av deres ville australske energi. Jeg løp mellom begge, og fikk høre Gibbons spille Portishead-låten «Glory Box», og kultlåten «Smoko». Bra saker!

Refused

Unnskyld, Chappell, men denne anmelderen ble overbevist om å se Refused. Det var verdt det å hoppe blindt inn. Det svenske punk-bandet spilte hardt og med hele seg, publikum moshet med respekt, og frontmannen var en karakter. Airhumping, sparring, og engasjerende politiske budskap gjorde at det var vanskelig å ta øynene fra ham. De svenske veteranene takket for en 30 år lang karriere med et smell.

Miles Herman Flikke
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Rust opp før studiestart!

Hvem: Alle studenter Hva: En ny penn Hvorfor: Motivasjon

Ved studiestart når mengden motivasjon astronomiske høyder, men dersom du ikke tar grep, vil denne motivasjonen ligge skadeskutt på bakken allerede før støvet etter fadderuken har lagt seg. Sats derfor på forsvar og rust opp med en ny penn! Pennen er mektigere enn sverdet, og en flunkende ny en vil få selv den største semesteroppgaven til å skjelve i buksa.

Dessuten er det sexy med en god penn! De kommer i ulike størrelser, farger og fasonger – jeg liker dem for eksempel tynne, men det er selv sagt ikke størrelsen som har noe å si. Bruk pennen godt, og la dens magiske kraft gjøre deg mektig og motivert!

Laura Vaagland, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Bare ta den dusjen

Hvem: Bakfulle tullinger Hva: Hygiene Hvorfor: Fullpakkede sommerbiler

Jeg var nylig på hyttetur med en stor gjeng. Lørdagen gikk forbi med en kvasi-ugrei mengde øl og vin, og ble avsluttet ugreit sent. Søndag morgen gikk rolig med vask, rydd, mat og gøyale kommentarer om hvor morsomme og rare vi syntes hverandre var dagen før. Med bare én tilgjengelig dusj valgte jeg en kattevask før hjemreisen, for å spare både tid og krefter. I bi-

len fem timer senere angret jeg. Jeg og sidemannen hadde gnikket shorts-lårene våre sammen kontinuerlig og dårlig air-condition smeltet vekk deodoranten under armene mine. Da jeg omsider kom hjem vitnet kroppen min mer om en festival enn en relativt kort kjøretur.

Alvin Eikemo, journalist i Universitas

Universitas på DVA Universitas på DVA

Butikkpils og Brats

Charli XCX har popularisert begrepet «brat» det siste året. Universitas' utsendte reiste ut i felt for å være blant drittungene. Dette er våre to vitnesbyrd.

Mads' POV: Klokka nærmer seg kvart på tre, Universitas' to utsendte har rukket å klemme i seg et par pils hver og står innlosjert helt inntil gjerdet på Hagen. Den tjue år gamle rapperen Aavery som blant annet har spilt på Trondheim Calling og varmet opp for Ivan Ave, tar hovedstadsdebuten med stoisk ro. *Old school*-uttrykket er ikke til å ta feil av og det hele er gjennomsyret av inspirasjon fra Freddie Gibbs, Dreamville og vinylrappere som gikk sin seiersgang på starten av 2000-tallet. Aavery trækker selvsikkert rundt på scenen i Air Jordans og Lakers-trøye, mens han serverer intrikate vers og fengende refrenger over sløye beats. Uttrykket blir nesten litt vel overtydelig. Heldigvis har rapperen med seg et halvt orkester, inklusiv bass, gitar, trommer, kor og fløyte, som virker deilig forfriskende og løfter det hele betraktelig. Den lille gjengen rap-*connoisseurs* rundt oss nikker anerkjennende og tramper takten. Sola steker i nakken, man vurderer å blåse nytt liv i en rap-karriere som ble lagt på hylla på videregående. Er vi i Bronx, rap-sjangerens vugge?

Nei, vi er i Tøyenparken, og han jeg møtte på et vors for noen år siden tar fullpris og miljøavgift i baren. Jeg grøsser når jeg tenker på hvor pengene kan komme til å ende opp, det blir butikkpils herfra og ut. Vi må videre, det støyete shoegazebandet Scoreboard står med steinansikter mens de pusher grensene til lydanlegget på Hagen. Trommehinnene får kjørt seg, men

det er en myk og behagelig stemme inni der et sted som legger seg som et varmt teppe rundt oss. Scoreboard er dyktige, tankene flyter avgårde på flodbølgen av velorkestrert støy og streifer innom My Bloody Valentine med full guffe på headsettet og Slowdive på fjorårets Øyafestival. Men noe har skjedd bak kulissene, brått får bandet beskjed om at de må avslutte konserten. Etter en noe forvirra applaus begynner ryktene å svirre. Vi forsøker å henge med på teorier om desibelnivå og nabohensyn, før publikumet spres for alle vinder og vi står igjen, litt skuffa og sugne på mer shoegaze.

Miles' POV: På dette tidspunktet har parkvorsets effekt virkelig truffet. Universitas' utsendte splitter seg nå. Jeg går ut av festivalområdet for et intensivt konsum av store mengder øl på en lokal skolegård, og kleine samtaler med vagt bekjente.

Tilbake i Tøyenparken spinner hodet, og denne anmelderen får kun med seg to låter fra Lola Young. Det er greit nok, hun virker hyggelig, men jeg er både tisse- og dansetrengt.

Svebbe på Klubben er akkurat det som trengs. Nordlendingen har vært basert i Trondheim i mange år, og er et kjent navn på musikkplattformen Bandcamp og på den trønderske DJ-scenen. Det finnes tilsynelatende ingen låter han ikke har hørt, og den brede kunnskapen manifesterer seg her i et sett som byr på alle forskjellige typer britisk klubbmusikk. Akkurat

hvilke sjangre, hvordan han mikser og hvilke låter han spilte er egentlig irrelevant her, for det var irrelevant der. Jeg bare danser til svetten dryppet fra alle usannsynlige steder. Det er overflod av energi, til det punktet at kroppen bare må bevege seg for å få det ut av systemet.

Men ingenting varer evig, og jeg må videre. Dansingen må fortsette, og overtenningen er for stor til å slukkes – nye høyder skulle nås. Yung Lean og Bladee er to av denne anmelderens idoler fra tenårene, og at de skulle spille sammen var noe jeg ikke hadde våget å drømme om. Objektivitet? Begrepet mister all sin mening for meg når de to magiske svenskene inntar Amfi Scene. Den neste timen ble ikke tilbrakt i Tøyenparken, men i himmelen. Det eneste jeg husker annet enn ren ekstase er at jeg tenkte: «Barn nå om dagen har null *moshpit*-etikette».

Mørke.

Den samme tanken får jeg igjen idet jeg får en arm i ansiktet. Personen ved siden av meg på Charli XCX er ikke så glad for å bli fjernet fra konserten av en vektor – til tross for å være overstadig beruset og ha skreket til folk. Er det bare en tradisjonell fremvisning av hva det en gang betydde å være en «brat»? Ord og betydninger endrer seg med årene, og det samme gjelder oppfattelse av musikk. «I Love It» høres så mye bedre ut nå i 2025 enn den gjorde i 2013. Kommer Charli XCX's andre låter, som «Von Dutch», til å høres annerledes ut i fremtiden? Nei, nei, sikkert ikke. Som Charli avsluttet konserten med å si: Brat er for alltid.

Mads Bauer-Hartmark,
Miles Herman Flikke
anmeldelser@universitas.no

FOTO: HELGE BREKKE / ØYAFESTIVALEN

Kulturkalender uke 33 & 34

11-16/8 STUDIØ-festivalen

Studentfestivalen i Oslo, eller STUDIØ som de forkorter det til, er ifølge Wikipedia «en heftig og mangfoldig feiring av Oslos studenter». I år er alt fra silent disco, karaoke, standup-show og impro-show på programmet – og nesten alle arrangementene er gratis. Til tross for at festivalen sammenfaller med fadderuka understrekes det at gamle studenter også er velkomne til å være med på høstens vakreste eventyr.

Hvor: Chateau Neuf
Når: 11. - 16. august

15/8 Lansering av Kjepphesten

Venner av Universitas-redaksjonen har etablert et nytt kulturtidskrift de kaller Kjepphesten. I anledning første nummer inviterer de til lanseringsfest. Her har du sjansen til å sikre deg et eksemplar av første utgave, bestående av alt fra grafiske uttrykk til skjønnlitterære tekster – og muligens noen av bidragsytternes kjepphester. Arrangementet er gratis og DJ-ene Jon Kanon og Iver BK spiller. En garantert god start på helgen!

Hvor: Bortenfor
Når: Fredag 15. august kl 19

20/8 Hersleb visekollektiv med venner 1// Josefine Visesommer

Hersleb visekollektiv beskriver seg selv som et sagnomsust visekollektiv i Oslo, og det sagnomsuste innebærer kanskje unge, flinke folk med en spontan og kollektiv tilnærming til å spille viser? De er i alle fall tilbake fra sommerturné for første konsert i viseserien på Josefines visescene, og både Hersleb visekollektiv og Josefines visescene har invitert venner til å spille på uteserveringen. Nyt sensommeren og kortreiste viser, til en snill pris for oss under 26 år!

Hvor: Josefines vertshus
Når: Onsdag 20. august
kl 18 (konsertstart 19)

Nøkkelen til jobbkrisen

I ukens avis står det at over 500 nyutdannede arkitekt-studenter står uten relevant jobb, opp til flere år etter fullført studie. Ad Notam-redaksjonen har fått inn et tips om en av de ledende årsakene til problemet. Jo Binnehaver forteller at han har seks jobber samtidig, men ikke takket være Arkitekthøyskolen i Oslo.

– Ja jeg fant ut at jeg kunne bruke KI til mesteparten av oppdragene, så da kunne jeg øke produktiviteten min veldig mye.

– Så da tjener du greit, da?

– Ja koddet du? Det er faen meg det letteste jeg har gjort. Arkitektur er allerede bare synseri og tull fra før, og KI lager faen meg fine hus altså. Liker du ikke Munch-museet,

for eksempel?

– Er det du som står bak Munch-museet? Var det ikke Richter og Herreros?

– Hehe du må ikke tro alt som står på google gutten min, har du hørt om alias? Kodenaavn? Jeg er In-cognito, Chico.

Binnehaver forteller om miljøet han springer ut av

– Ja, vi er en femten-tyve mennesker som driver med dette her. Jeg er på nedre enden av skalaen, flere av de andre har 40–50 aliaser.

Binnehaver viser til en CV som inkluderer bygg som Nydalen Vertikal og Oslo Bussterminal.

– Om du trenger jobb, bruk KI! oppfordrer Binnehaver med et smil.

Av St. Hans

Ukas studentvin

EN SENSOMMERLIG SEANSE: Da var det på'n igjen! Ukas studentvin (for 166 kroner er faktisk studentpris nå for tiden) er en lettdrikkelig og floral hvitvin fra Slovenia. Vinen lukter lite og smaker mildt. Etersmaken er søt og pærete, men ellers er det ikke veldig mye som skjer. «Det smaker jo ikke noe vondt, jeg har bare fått altfor dyr smak», detter det ut av en panelist i hjørnet som savner noe spenning i bønn av glasset. Men ellers er panelet samstemte i at vinen er et godt nøytralt valg – som kanskje ikke kjøpes ute på byen, men som du ikke skal kimse av om du trenger noe medbrakt. Men har du en av denne i baggen på vei til faddervors, skal du overleve kvelden uten å spy av nervøsitet eller ekkel ettersmak.

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Puklavec Ena Dva Tri Pure Furmint 2024

Pris: 166,60 kroner
Land: Slovenia
Alkohol: 12 prosent
Karakter: 4 glass og et snitt

Freya Eikrem Ims, vianmelder i Universitas

Vi spør

av Morten Viseth

Hva er tullestudienes Mekka?

I ukens utgave av Universitas har det vært skrevet om høyrepolitiker Peter Frølichs uttalelse om «tullestudier», hvor han mener de ikke bidrar til samfunnet på en god nok måte. For å finne det mest tullete studiet, som bidrar minst til samfunnet, må man sjekke studietilbudet som er tilgjengelig. Vi ringte Det humanistiske fakultet på Universitetet i Oslo, for å høre om studiene de tilbyr faller innenfor Frølichs «tullete» kategori.

– Hallo, dette er Humanistisk fakultet på Universitetet i Oslo, hva kan jeg hjelpe deg med?

– Heisann, Morten Viseth her! Jeg vil gjerne begynne på et studie, men jeg vet ikke helt hva jeg burde velge?

– Det er veldig mye vi tilbyr, hva er det du ser etter, litt mer spesifikt?

– Jeg får veldig FOMO, siden det virker som alle andre går på sånne kule, alternative studier, og jeg vil også prøve meg på et av dem.

– Ja, men hva er du interessert i?

– Nei, det er litt bare fordi det har vært mye skrivning i media om alternative, morsomme, annerledes studier. Hvilket i denne kategorien er mest populært?

– Det har jeg ikke oversikt over, hva tenker du på? Jeg har en over-

sikt over masteropptaket om du vil se på det?

– Ja du skjønner, jeg kom egentlig inn på Jussen, men det virket litt kjedelig i forhold til mye av de studiene jeg har lest om på nett.

– Jasså?

– Forresten så lurte jeg også på om det koster mye penger å studere hos dere? Kanskje 70 tusen i semesteret kanskje?

– Nei, det er en semesteravgift.

– Så bra! Jeg vil gjerne ha mest mulig lån.

– Hæ? Vi har som sagt bare en studieavgift. Det er ikke så mye penger, altså.

– Åja ... Men med en grad fra dere, hvor attraktiv blir jeg på arbeidsmarkedet da?

– Jo, humanioraekspertise trengs i veldig mange yrker, det er ofte ikke én spesifikk jobb, men man kan gjøre mye forskjellig med våre utdanninger!

– Ja, så kult, for jeg tenkte kanskje at etter studiet så kunne jeg ha jobbet på kafé eller McDonalds, noe sånt, tror du jeg kan lande det når jeg får graden min?

– Jaha, okei. Jeg syns du skal ta en titt på nett, kanskje du kan finne noe der?

– Ja, nå ser jeg litt på nett og ser litt ut som sånne tullestudier jeg har lest så mye om.

– NEI! Vi tilbyr ikke tullestudier, jeg må nesten hjelpe nestemann i køen, håper du finner noe.

– Den er god, Snällast!

KVISS-CORBIN

1. Borgarting lagmannsrett har nå slått fast at staten gitt ulovlig løyver til dumping av gruveavfall i Førdefjorden. Nevn én av to organisasjoner som vant saken mot staten.
2. Havarikommisjonen har kommet frem til årsaken til trikkeulykken i Storgata i oktober 2024. Hva var det?
3. I hvilken periode ble dinosaurer utryddet?
4. Hvilket grunnstoff har atomnummer seks og er grunnlaget for organiske forbindelser?
5. Hva er et annet navn på bevegelsesenergi?
6. Et hopp ned til det juridiske fakultet: Hva er navnet på den juridiske doktrinen som innebærer at en person ikke kan straffes for en handling som ikke var ulovlig på tidspunktet da den ble begått?
7. Hva er et «charterparty» innenfor sjørett?
8. Over til det medisinske fakultet: Hvor mange knokler er det i menneskekroppen?
9. Men hvilket organ produserer insulin og glukagon for

- å regulere blodsukkernivå?
10. En svipptur innom det odontologiske: Amalgam er en legering som tidligere ble brukt i tannfyllinger, men hvilket grunnstoff utgjorde som regel hovedregelen av fyllingen?
 11. Teologiske får sin plass: Hvem er stamfaren i de tre monoteistiske religionene?
 12. Hvilke religion følger den åttedelte vei?
 13. En tverrfaglig vei innom institutt for musikkvitenskap: Hva heter den utdannede teologen som ofte har vært gjestedeltaker i radioprogrammet Radiorepsjonen under tilnavnet «Losen»?
 14. Da er vi kommet til samfunnsvitenskapelige: Trekant-handelen var i høygiri i århundrene som etterfulgte Colombus, men hva kalles den økonomiske politikken som dominerte denne perioden?
 15. Og vi fortsetter: Jeg bor på Kampen, der Olsenbanden som kjent holdt til, men i hvilket land er det Firerbanden, også kjent som Gang of Four, holdt til? Og da snakker jeg ikke om post-punkbandet.

16. Femfaktormodellen, bedre kjent som The Big Five, er en personlighetstest som søker etter å måle fem faktorer som de mener utgjør menneskers personlighet. Hvilke fem er dette?
17. Koble sammen riktig filosof med riktig filosofisk retning: John Stuart Mill, Immanuel Kant og Jean-Paul Sartre; Deontologi, eksistensialisme og utilitarisme.
18. I hvilket år inntraff disse hendelsene? Isabella I av Castilla og Ferdinand II av Aragón gjennomfører den siste delen av den kristne erobringen av den iberiske halvøy og legger dermed basis for staten Spania, den spanske inkvisisjonen opprettes, den svært kontroversielle spanjolen Rodrigo de Borgia blir valgt til pave, og Christofer Colombus får klar-signal for reisen over Atlanteren og seiler av gårde med Santa Maria, Niña og Pinta.
19. 14. november blir det premiere på en kinofilm om en norsk idrettsutøver. Hvem?
20. Premier League starter til helgen, men hvilken klubb skal Jack Grealish spille for i år?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratispassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Sytt litt på Jodel.
- 15-20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Naturvernforbundet og Natur og Ungdom. 2. Føreren besvarte på grunn av norovirus. 3. Kitt. 4. Karbon. 5. Kinetisk Energi. 6. Tilbakelivende kraft. 7. En avtale som regulerer leie av hele eller deler av et skip for en bestemt periode. 8. 206. 9. Bukspyttkjertelen. 10. Kvikk-sølv. 11. Abraham. 12. Buddhisisme. 13. Bjørn Eldsvåg. 14. Merkanthilisisme og 15. Kina. 16. Nevrotransmitter, planmessighet, eksitasjon og eksistensialisme. 17. Mill. 18. Utilititsisme; Kant; Eksistensialisme; Sartre; Existensialisme. 19. Johannes Høstfot Klæbo. 20. Everton.

Rebus

av Rebus for tog

HINT: The Holy Trinity. Send løsning til universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Hva er byens beste badeplass?» Det klarte Ola (som bader naken) og Jøgge, Gavid og Deorg, Solan og Ludvig, BB, Tore B og Inneklemte Immungieng.